

TÜRKİYE'DE BÜTÜNLEŞİK KIYI YÖNETİMİNİN AKTÖRLERİ, ROLLERİ VE SORUMLULUKLARI

İbrahim Güray YONTAR*
Feriştah YILMAZ**

Özet

Bütünleşik Kıyı Yönetiminde yer alması muhtemel aktörler ve sorumlulukları Türk mevzuatının ayrıntılı incelenmesi suretiyle ortaya konulmuştur. Çalışmada, 2011 yılında Bakanlıkların yeniden görev alanlarının düzenlenmesi sonucu ortaya çıkan yeni durum ve değişiklikler, kıyı yönetiminde yer alan tüm bakanlıkların ve birimlerinin rol ve sorumlulukları çerçevesinde ve ilgili hukuki düzenlemeler incelenerek analiz edilmiştir. Mevzuattaki dağınıklığın net bir şekilde görülmesini sağlayan ve tüm bakanlıkların kıyı yönetimiyle ilgili sorumluluklarını ortaya koyan detaylı bir tablo hazırlanmıştır. Bunun yanı sıra katılımın bütünleşik kıyı yönetiminin temel bir unsuru olması gerektiğinden hareketle kamu kurumlarının ve sivil toplum kuruluşlarının bir yönetim modeli içinde hareket etmesinin önemine değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi, Küreselleşme, Yönetişim, Katılım.*

Actors and Their Responsibilities Involved in Integrated Coastal Management in Turkey

Abstract

This article is introduced the probable actors and their responsibilities which is involved in Integrated Coastal Management by using Turkish legislation. In this study, generated new situation and changes which is the result of Turkish ministries rearrangement their assignments in 2011 analysed by scanning related

* Araş. Gör. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, İİBF, Kamu Yönetimi Bölümü.

** Araş. Gör., Bartın Üniversitesi, İİBF, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü.

legal arrangements within the scope of roles and responsibilities of relevant units and ministries. In depth chart which is presented all ministries' liabilities in the sense of coastal management and clearly seen the disarrangement of legislation are elaborated. Considering the fact that participation is the main component of integrated coastal management put excessive emphasis on importance of carrying out a governance model within state institutions and non-governmental organizations.

Key Words: *Integrated Coastal Management, Globalization, Governance, Participation.*

1. GİRİŞ

İnsanlığın gelişiminde büyük öneme sahip olan kıyılar ticaretten ulaşım zengin besin kaynağına sahip deniz ürünlerinden enerji üretimine, kültür mirası olmasından turizm faaliyetlerine kadar daha saymadığımız birçok alanda yer alan önemli bir kaynaktır. Kıyılar Dünya yüzeyinin %18'inden oluşan tüm kıta sahanlığını kapsayan, küresel düzeyde %90 balık yakalama ihtiyacını karşılayan ve yaklaşık %25'inden verimlilik sağladığımız aynı zamanda gezegenimizde hızla tükenmekte olan alanları kapsamaktadır (http://www.cyen.org/innovaeditor/assets/CZM_module.pdf). İnsanlığın medeniyete doğru ilerlemesinde önemli adımlarından biri de tarım ve balıkçılık için elverişli su kaynaklarının etrafında yaşamalarıdır. Bu olgu, kıyıların önemi için özel bir kanıttır. Günümüzde dünya nüfusunun yarısından fazlası olan yaklaşık 3 milyar insan 200 km'lik kıyı şeridi içinde yaşamaktadır (http://www.prb.org/pdf/RippleEffects_Eng.pdf). 20 yıl içinde 6.4 milyar insanın %75'inin kıyı alanlarında yaşayacağı düşünülmektedir (El-Sabh, Demers ve Lafontaine,1998:1). Çoğu kıyı bölgesine dair topografik haritanın bulunmayışı rakamlar açısından tam bir kesinlik koymaya engel teşkil etmektedir (<http://worldoceanreview.com/en/coasts/living-in-coastal-areas/>). Kıyılar sadece bir çizgi değil aynı zamanda doğal alan, manzara, arazi kullanımı ve yönetsel birimler yönüyle ele alınması gereken bir değerdir (<http://www.gisig.it/ecoimage/full%20papers/gourbesville.pdf>). Kıyı yönetimi, yalnızca coğrafik bir alan yönetimi olmaktan ziyade aynı zamanda ekonomik, sosyolojik vb. tüm disiplinleri içine alan bir yönetim sistemi olmak zorundadır (Stead, 2005:185).

Küresel iklim değişikliği nedeniyle olumsuz hava koşulları tüm dünyayı etkilemeye başlamıştır. Oluşan hortumlar ve kasırgalar kıyı alanlarını tehdit etmektedir. Ayrıca okyanus ve denizde meydana gelen depremler de yarattıkları tsunamiler ile kıyı alanlarında can ve mal kayıplarına neden olmaktadır. Büyük ölçekli bu kriz durumları sadece yerel düzeyde tedbirlerle çözülememekte, dolayısıyla yerini uluslar arası işbirliğine bırakmaktadır. Belirtilen işbirliği çerçevesinde çevreden enerjiye,

tarımdan bölgesel politikalara kadar daha birçok alanda devletler, hükümetler ve kurumlar arasında ikili ve çok taraflı anlaşmalar yapılmaktadır. Belirtilen kapsam içinde “bütünleşik kıyı yönetimi” ilk kez 3-14 Haziran 1992 yılında Rio De Janerio’da gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı’nın eylem planı olarak ortaya çıkan Yerel Gündem 21’de açıkça ifade edilmiştir.

Yerel Gündem 21’in İkinci Bölümünün 17. Maddesinde sürdürülebilirliğinin devam etmesi zorunlu görülen kıyı alanları hakkında birtakım kararlar alınmıştır. 1982 Birleşmiş Devletler Deniz Hukuku Sözleşmesi’ne atıf yapan ve aynı zamanda Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında 1971 tarihli Ramsar Sözleşmesi, 1973 Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine Dair Cites Sözleşmesi, 1992 Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi gibi birtakım sözleşmeler göz önünde bulundurularak kıyı alanlarının yönetimi ve geliştirilmesi için ulusal, yerel ve bölgesel düzeyde bir yaklaşım olan Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi kavramı ortaya atılmıştır (Dahl, Moksness ve Strattrup, 2009:172). Okyanusların, yarı kapalı deniz ve kapalı denizler dahil tüm çeşitli denizlerin ve kıyı alanlarının korunması, rasyonel kullanımı ve yaşam koşullarının geliştirilmesi başlığı altında, kıyı bölgelerinin sürekli ve dengeli gelişme ilkesi çerçevesinde yönetiminde en uygun yapının araştırılarak belediyelerin kıyı denetimlerini genişletmesi, yerel gönüllü kuruluşların katılımıyla ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarını içine alan bir yaklaşım benimsenmiştir (Görer ve Duru, 2001). Kısacası kıyı alanlarının kullanımından etkilenen tüm kesimlerin, bu alanların yönetilmesine yönelik karar alım süreçlerine katıldığı bir yönetim biçimi tartışılmaktadır (Tenikler, 2003: 21).

Hedeflenen bu yönetim modeli bütünleşik kıyı yönetimi de denilen katılımcı bir yönetim modelidir (Munoz, 2010: 216-217). Bütünleşik kıyı yönetimi bir süreç olarak karşılıklı saygıya dayanan bir ilişkiye, bilgi paylaşımına, şeffaf iletişime, konsensüs inşasına ve karar verme aşamasında bilgilendirmeye dayanmaktadır. Buna karşın karar alma süreçlerine ilgi gruplarının katıldığı durumlar her zaman açık değildir. Çünkü ortaya çıkan her bir durum birbirinden farklı özellikler taşımaktadır. Acil durumlarda verilmesi gereken kararlarda ilgi gruplarının katılımı zamanında müdahale gerekliliği nedeniyle uygun görülmemektedir. Ayrıca ilgi gruplarının katılımı, ortaya çıkan bir krize yanıt olmaktan ziyade proaktif ve yönetişimci bir şekilde olmalıdır. Gelecekte ortaya çıkabilecek olası problemlere çözüm üretmede yardımcı olacak bir süreç olarak değerlendirilmelidir.

ABD’deki NOAA Kıyı Hizmetleri Merkezi özellikle ilgi gruplarının işbirliğine başvurulması gereken durumları şu şekilde sıralamaktadır (<http://www.csc.noaa.gov/digitalcoast/publications/stakeholder>):

- Olası krizlerden kaçınmak için proaktif çalışmanın gerekli olduğu durumlar,
- Bir problemin açıkça tanımlandığı durumlar,
- En iyi uygulamanın net olmadığı ya da karmaşık olduğu durumlar,
- Verilecek kararın başarılı olması için ilgi gruplarının desteğinin zorunlu olduğu durumlar,
- Tek bir kurumun açık ve tam olarak yetkilendirilmediği durumlar,
- Tek bir kurumun verilen kararı uygulamasında yeterli kaynağa sahip olmadığı durumlar,
- Konuların ve çözümlerin müzakere edebilir olduğu durumlar,
- Tarafların işbirliğine istekli olduğu durumlar (Davos ve Lajano, 2001: 124).

Tüm tarafların katılımının olduğu bir bütünleşik kıyı yönetim mekanizmasında dikkat edilmesi gereken en önemli işbirliği aşamalarından bir tanesi ise yönetsel birimler arasında işbirliği ve yapılacak ortak çalışmalardır. Bu kapsamda yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası yönetsel birimler arası işbirliği bütünleşik kıyı alanları yönetiminin başarılı olmasında temel bir faktördür. Türkiye’de kıyıya dair kurum ve kuruluşların bu yöndeki işbirliğini gerçekleştirmesinde yetki ve sorumluluklarının iyi bilinmesi gerekmektedir.

2. TÜRKİYE’DE KIYI YÖNETİMİNİN GELİŞİM SÜRECİ

Türkiye’de 8.333 km’lik uzunluğa sahip olan kıyılar, yaklaşık 160 ada ve bunların yaklaşık 9.000 km tutan kendi kıyıları, önemli ekosistemler oluşturmaktadır. Türkiye’de kıyıların yönetimi konusunda geçmişten günümüze bir değerlendirme yapılacak olunursa en temel özellik yetki ve sorumluluğun tek elde toplanmamış olması ve parçalı bir yapı sergilemesidir. Mevzuatın tanıdığı yetki çerçevesinde ilgili kurumların ve sorumluluklarının bir bütün olarak ortaya konulması gerekmektedir. Bir bütünün parçaları tek başlarına değil de birlikte bir anlam ifade ettiğinden bütünleşik kıyı yönetiminde yer alacak aktörlerin de katılımcı bir yaklaşımla birlikte çalışarak bütünleşik kıyı yönetim sistemini gerçekleştirmeleri ideal olanıdır. Kıyı yönetimiyle ilgili aktörler ve mevzuata dayanan sorumlulukları, mevzuatın detaylı analizi yapılarak bu aktörlere ve ilgililere yardımcı olması amacıyla 3. başlık altında tablolaştırılarak sunulmuştur.

Türkiye’de 1970’li yıllara gelinceye dek kıyılara dair doğrudan bir düzenleme bulunmamaktadır. Gerek 1961 Anayasasında gerekse 1926 yılında kabul edilen Medeni Kanun’un 641.maddesinde “sahipsiz yerler ile yararı kamuya ait malların, Devletin hüküm ve tasarrufu altında” olduğuna dair bir hüküm söz konusudur.

1970’li yıllarda kentleşmenin etkisiyle kıyıların maruz kaldığı yağmalanmalara karşı basın, meslek kuruluşları, devlet, yerel yönetimler, bilim çevreleri ve kamuoyunun mal ettiği toplantı, yayın ve demeçlerin etkisiyle (Keleş, 2012: 633) bu dönemden sonra kıyı mevzuatında önemli değişiklikler olmuştur. Bu dönemde kıyılara özgü ilk yasal düzenleme, 6785 sayılı Yasaya 1605 sayılı Yasa ile eklenen ek 7.madde ile buna bağlı olarak çıkarılan ek 7. ve ek 8. maddelerine ilişkin yönetmelik olmuştur. Düzenlemeyle; kıyı alanlarında yerleşim alanı yapılması yetkisi İmar ve İskan Bakanlığı’na bırakılmıştır. Bu yetki çerçevesinde sadece kıyılarda bina yapımına dair imar planı üzerinde durulmuş, kıyıların bilinçsiz şekilde kullanımın önlenmesine dair herhangi bir hüküm yer almamıştır. 1982 Anayasası’nın yürürlüğe girmesiyle kıyı tanımının içine “sahil şeridi” kavramı da eklenmiş ve yararlanma şekli olarak aynı kıyılar gibi kamu yararının gözetilmesi konusu üzerinde durulmuştur. (1982 Anayasası, md43) Madde 43’ten yola çıkılarak ilk kez tamamen kıyıya ilişkin bir düzenleme olan 1984 tarihli 3086 sayılı Kıyı Kanunu kabul edilmiş ve yürürlüğe girmiştir. Ancak, tanımlardan öteye geçemeyen kanunda kıyılar üzerindeki rantlar bakımından herhangi bir düzenleme yapılmamıştır. Bunun yanı sıra 1972 yılından önce kıyıda doğmuş “Özel mülkiyete konu yapılar için imar affı” uygulamasının Anayasa’ya aykırı bulunmasıyla yeni bir kanun çıkana kadar Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca yayımlanan 110 sayılı Genelge ile uygulama yapılmıştır. 1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu yürürlüğe girinceye kadar olan ve belirsizliğin hakim olduğu bu dönemde genelde kıyı çizgisinden başlamak üzere yapılaşma az çok devam etmiş ve kamu yararı lehine bir gelişme ortaya çıkmamıştır (Karaman,1990: 113).

1990 tarihli 3621 Sayılı Kıyı Kanunu kapsayıcı bir mevzuat olması yönünden büyük önem taşımakla beraber getirdiği sonuçların tamamen olumlu ve çevre korumacı olduğunu söylemek çok iddialı olacaktır. Kıyıda yapılaşma kısıtlaması özel yararı arttıracak yönde düzenlenmiş, kıyı kirliliği üzerine herhangi bir hüküm yer almamıştır. Yerel yönetimlerin Kıyı Kanunu’ndaki yeri sınırlı tutulmuş ve sadece merkezi yönetimin söz sahibi olduğu bir yönetim kurgulanmıştır. Belediyeler sadece belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediye kıyı alanlarındaki uygulamaların kontrolünde söz sahibi haline gelmiştir. Bunun dışında gerek yapılanma gerekse planlamada yerel yönetimleri etkili kılan veya konunun temel ve stratejik taraflarından biri olarak kabul eden bir hüküm bulunmamaktadır. Katılım ve yönetişim odaklı bir yapı öngörülmemiştir. Bu bakımdan kıyılardan

faydalanma konusundaki sorunların yapısı, kıyı kanununda çok aktörlü ve katılımcı anlayışa dayalı yönetim süreci kurgusunun gerçekleştirilmesini zorunlu hale getirmektedir (Turoğlu,2009: 39).

3. MEVCUT DURUM

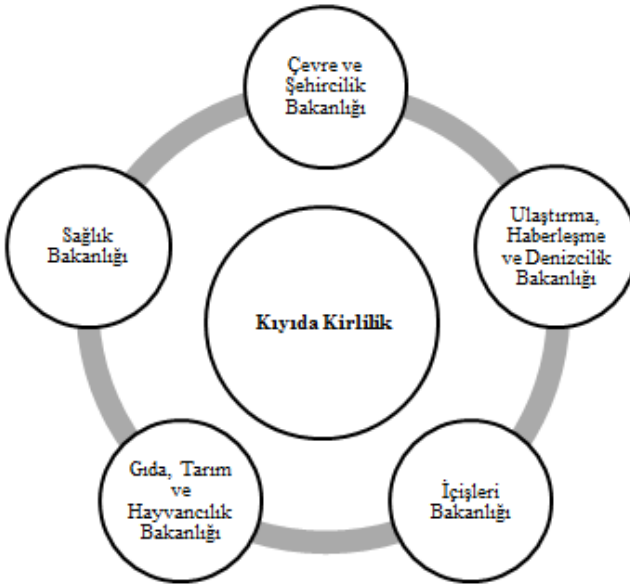
Küreselleşme sonrası yönetim kavramının ortaya çıkışıyla günümüzde kıyı yönetimi üzerine yeniden bir yapılanma dönemine girilmiştir. Aynı zamanda 3046 sayılı Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile bazı bakanlıkların yapılandırılması konusunda değişikliğe gidilmiş, konuyla ilgili dağınık mevzuatın yanına birde Bakanlıkların yeniden yapılandırılması sonrası kurum-yetki karmaşası eklenmiştir.

Çevre ve Orman Bakanlığı'nın yetki ve sorumlulukları bakımından "Çevre ve Şehircilik Bakanlığı" ile "Orman ve Su İşleri Bakanlığı" olarak iki parçaya ayrıldığı belirtilmek gerekir. Hem bakanlıkların hem de müdürlüklerin adlarının değişimi sadece kıyıya dair hukuki düzenlemelerde değil tüm mevzuatta bir karışıklığı beraberinde getirmiştir. Bu düzenlemelerle beraber sadece teşkilat yapısında değişikliğin olması ve ayrıca mevzuatta hala kurum adlarının değişiminin olmaması kıyı yönetimi alanında hangi kurumun / hangi bakanlığın görev yaptığının açıkça görülememesi sonucunu doğurmuştur. Bu belirsiz duruma rağmen tarafımızdan yapılan incelemeler sonucu yetki ve sorumluluklar bir bütün halinde netleştirilmeye çalışılmıştır. İlgili temel kurumların kıyıyla ilgili yetki ve sorumlulukları mevzuat çerçevesinde aşağıda analiz edilmekle birlikte ayrıntılı şekilde hangi kurumların hangi yetki ve sorumluluklarla devreye girdikleri ve dayandıkları hukuki düzenlemeler, mevzuatın titizlikle taranması sonucu tablolştırılabilmektedir.

Türkiye'de Bütünleşik Kıyı Yönetimi kavramı, 2011 tarihli 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7(i) maddesinde geçmekte ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Müdürlüğü tarafından bütünleşik kıyı alanları yönetimi ve planlaması çalışmaları yapılmasına dair bir hüküm bulunmaktadır. Ayrıca Kıyı Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı 10. maddesinde her tür ölçekte Bütünleşik Kıyı Alanlarına dair planlar yapan, yaptıran ve re'sen onaylayan kurumun Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olduğu ifade edilmiştir. Tasarı'da bütünleşik kıyı yönetimi ile ilgili olarak sadece Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yer alması, bütünleşik yönetimden, kıyılar üzerinde sadece tek bir birimin mi sorumlu olacağı yoksa kurumlar arasında işbirliğinin olduğu bütünleşik bir

yapının mı sorumlu olacağı sorusuna ironik bir yanıt olmaktadır. Zihinlere katılımcı ve yönetişime dayanan bir yönetsel anlayışın hakim kılınmaya çalışıldığı günümüzde merkezci bir yönetsel yaklaşımın bütünleşik kıyı yönetimini yalnızca isim olarak bütünleşik kılacağı kuşkusuzdur.

Diğer bir husus, bakanlıklar arasında kıyı yönetimi ile ilgili olarak tam bir eşgüdümün söz konusu olmamasıdır. Buna karşın, “kıyıda kirlilik”, “belediye tarafından deniz, akarsu ve gölden doldurma suretiyle kazanılan alanlar” ve “kıyıda kum, çakıl ve benzeri maddelerin elde edilmesi” ile ilgili olarak Bakanlıklar düzeyinde bir eşgüdümün bulunduğunu söylemek mümkündür. Tespit edilen işbirliği durumları ve buna karşıt dağıntık sorumluluklar değerlendirilmiştir.

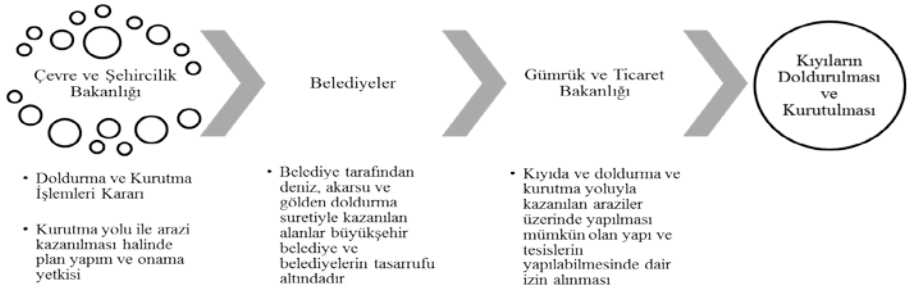
Şekil 1:

Kıyıda Kirlilikle Görevli Bakanlıklar

Kıyıda kirlilikle ilgili olarak Çevre ve Şehircilik, Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik, Sağlık, İçişleri, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı görevlidir. 2005 tarihli 5312 sayılı “Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanunu”nun 4. maddesine göre, deniz araçlarından kaynaklanan deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik acil müdahale plânlarının uygulanması Ulaştırma Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığı’na aittir. 2004 tarihli “Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği” 2.maddesine göre tarımsal kaynaklı

kirlilikte sorumluluk Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na aittir. "Sahil Sağlık Denetleme Merkezleri Yönetmeliği" 2. Maddesine göre Sağlık Bakanlığı Kıyıyı tehdit eden faaliyetlerin durdurulmasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'yla ortak olarak görevlidir. 2005 tarihli "Tehlikeli Maddelerin Su Ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği" 1. Maddesine göre, su ve çevresinde tehlikeli maddelerden kaynaklanan kirliliğin tespiti, önlenmesi ve kademeli olarak azaltılmasından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı sorumludur. Sahil Güvenlik Komutanlığı, 2005 tarihli 5312 sayılı "Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun" madde 4 ve 1983 tarihli 2872 sayılı Çevre Yasası'na göre, denizlerde kirlilik durumunda denetleme sorumluluğu ve yetkisine sahiptir. Aynı zamanda kıyıların deniz kaynaklı kirliliğine karşı havadan izleme projesi kapsamında 18 Haziran 1993 tarihinde Turizm Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Türk Hava Kurumu arasında bir protokol kabul edilerek Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından kıyı il sınırlarında izleme uçuşları yapılmış ve kirleticiler üzerinde yaptırım uygulayarak kıyı kirliliğine yönelik caydırıcı rol oynamıştır (Göymen, 2010:36-37).

"Belediye tarafından deniz, akarsu ve gölden doldurma suretiyle kazanılan alanlar" konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Valilik ve Belediyeler görevlidir.

Şekil 2:

Kıyıların Doldurulması ve Kurutulmasında İlgili Kurumlar ve Akış Çizelgesi

1990 tarihli Kıyı Kanunlarının Uygulanmasına Dair Yönetmelik madde 14 ve 19'a göre, kurutma ve doldurma yoluyla arazi kazanma ve bu arazilerin kontrolünde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevli olmakla beraber, 2005 tarih 5393 sayılı Belediye Kanunu madde 79'a göre belediye tarafından deniz, akarsu ve gölden doldurma suretiyle kazanılan alanlar büyükşehir belediye ve belediyelerin tasarrufu altındadır. 1990 tarih 3621

sayılı Kıyı Kanunu Madde 7’ye göre doldurma ve kurutma işlemlerine karar verecek kurum da Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’dır, (önceki adıyla İmar ve İskan Bakanlığı); aynı kanunun 11. maddesine göre ise kıyıda ve doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan araziler üzerinde yapılması mümkün olan yapı ve tesislerin yapılabilmesi için, Maliye ve Gümrük Bakanlığı’ndan gerekli iznin alınması zorunludur.

Yürürlükteki Kıyı Kanunu’na göre, planlama konusunda genel prensip olarak yerel yönetimler yetkilidir. Fakat 2009 Kentleşme Şurası komisyon raporunda kıyılarda ve sahil şeritlerinde dolgu ya da kurutma yolu ile arazi kazanılması halinde plan yapım ve onama yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ait olmakla beraber bu alanların turizm merkezleri ya da kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde yer almaları halinde planlama yetkilerinin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından kullanıldığı belirtilmiştir

(http://www.kentges.gov.tr/dosyalar/sura_raporlari/komisyon_raporlari.pdf).

Deniz, göl ve akarsular ile kıyılardan kum, çakıl ve taş alınması gibi çeşitli şekillerde yararlanma durumu 1982 tarih 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu 6. maddesinde düzenlenerek yetki Kültür ve Turizm Bakanlığı’na bırakılmıştır. Ancak, 2007 tarihli Kum Çakıl ve Benzeri Maddelerin Alınması, İşletilmesi ve Kontrolü Yönetmeliği 1. maddesine göre, kıyıdan çakıl ve benzeri maddelerin alınması hakkında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkili kılınmıştır. Yönetmelik, kanunla çelişmektedir.

Kıyıya ilişkin olarak salt merkezi birimlerden ziyade sivil toplum kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin de bu konuda söz sahibi olduğu Türkiye’de sürdürülebilir bir “Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi”nin yönetişim ilkesi gözetilerek oluşturulması gerekmektedir. Bütünleşik Kıyı yönetiminin başarıyla uygulanabilmesi için yönetimin(merkez-yerel) her kademesinde sağlanacak güçlü politik uzlaşma hem mevzuatın oluşturulmasında ve hem de bütünleşik kıyı yönetiminin uygulanabilirliğinde büyük önem taşımaktadır (Karaman, 2003:388).

Kıyı yönetimine dair mevzuat incelendiğinde bakanlıkların tek başına yaptığı ya da diğer kurumlarla işbirliği içinde ortaklaşa yaptığı işlemlerin olduğu görülmektedir. İçişleri ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlıklarının tek başına yaptığı işlem bulunmazken, Orman ve Su İşleri ile Sağlık Bakanlığı ortak bir eylemden ziyade tek başına işlem yapmaktadır. Kısacası bakanlıkların kıyı yönetimine dair eylem ve işlemlerine “ortak yapılan” ve “tek başına yapılan” şeklinde bakılması analizi kolaylaştırmaktadır. Buradan hareketle de Türkiye’de bütünleşik kıyı yönetim kavramının söz konusu olup olmadığına karar verilebilir.

Kıyı yönetimi kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı incelendiğinde sadece Kıyıda Özel Çevre Koruma Bölgelerinin Korunması

üzerinde tek başına işlemde bulunduğu görülmekte, Kıyı Arazi ve Alanları Planlama alanında Kültür ve Turizm Bakanlığı'yla, Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetiminde büyükşehir belediyeleriyle ortak hareket etmektedir.

Maliye Bakanlığı ise özelleştirme kapsamındaki kıyı arazi ve alanlarına dair işlemlerde tek başına sorumlu iken, kıyıda inşaat ruhsatı verme konusunda Başbakanlıkla ortak hareket etmektedir. 1990 tarihli Kıyı Kanunu Yönetmeliği gereğince marinalar, kıyı işletmeleri, balıkçı barınakları gibi kıyılarda tesislerin oluşturulmasında inşaat ruhsatının verilmesi için Maliye ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ortak hareket ederek kiralama, irtifak hakkı tesisi ve tahsis işlemi yapmaktadır.

Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığı'nın kıyı yönetimine dair tek başına yaptığı işlemler olarak, yat limanı işletme izni, kıyıda taşınır ve taşınmazlar, gemi söküm işlemleri, liman yönetimi, kılavuz kaptanına dair kararlar, gemi trafik hizmetleri sistemlerinin kurulması, gemi adamlarına dair kararlar, denizde can ve mal güvenliği ve her türlü gemi ve benzeri deniz araçlarının karıştığı kazaların olduğu durumlar sayılabilir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'yla tersane, tekne imal ve çekek yerleri; İçişleri Bakanlığı'yla denizde seyir emniyeti; Maliye Bakanlığı'yla Kıyı Hazine Arazileri hususunda işbirliği yapmaktadır.

Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı'na bağlı silahlı bir unsur olan ve kıyılarda can ve mal güvenliği sağlayan Sahil Güvenlik Komutanlığı arasında görevlerin açıkça tanımlanması gerekliliği en önemli sorunlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü liman başkanlıkları emrinde Sahil Güvenlik Komutanlığı olduğu halde her iki birim karar alıcı ve uygulayıcı rollere sahiptir. Bu noktada bir yetki paylaşım karışıklığının yaşanmaması adına liman başkanlığının karar alıcı, Sahil Güvenlik Komutanlığının ise yürütücü olarak görevinin netleştirilmesi önem taşımaktadır. 1982 tarihli 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu'nun 4. maddesine göre, esas görevi sınır, kara ve denizde can ve mal emniyetini sağlamak olan Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın görev tanımlaması incelendiğinde, su altı dalışlarını denetleyerek eski eser kaçakçılığı dâhil deniz yoluyla yapılan her türlü kaçakçılık, su ürünleri avcılığı, arama kurtarma faaliyetleri konusunda da yetkisi olduğu görülmektedir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın, Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığı'yla 1996 tarihli Balıkçı Barınakları Yönetmeliği'nin 8. maddesi gereğince balıkçı barınaklarının yer seçimi ve tespiti sınırları, yüzölçümü, üst yapı tesislerinin gösterildiği vaziyet planı için birlikte olumlu görüş vermesi gerektiğinden her iki bakanlığın sorumluluğu bulunmaktadır.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı tek başına 2012 tarihli Ağaçlandırma Yönetmeliği 8. madde "c" fıkrasına göre deniz ve tabii göl kıyı kenar çizgisi

içerisinde kalan yerlerde özel ağaçlandırma yapma ve 645 sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 9. maddesi "c" fıkrasına göre, su kaynaklarının kıyı suları dahil olmak üzere koruma-kullanma dengesi gözetilerek, sucul çevrenin ekolojik ve kimyasal kalitesinin korunması ve geliştirilmesini sağlamak amacıyla havza bazında nehir havza yönetim planları hazırlamak, hazırlatmak, bütüncül nehir havzaları yönetimi ile ilgili mevzuat çalışmalarını yürütme görevlerini yerine getirmektedir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, 2005 tarihli Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği madde 2'ye göre su havzaları, kıyı alanları ve sahil şeritleri, karasularında madencilik faaliyetlerine dair eylem ve işlemlerde tek başına hareket ederken, Ham Petrol Ve Doğal Gaz Boru Hattı Tesislerinin Yapımı Ve İşletilmesine dair üst yapı ve altyapı tesisi oluşturma işlemlerinde Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığı'yla ortak hareket etmektedir. 2005 tarihli 5312 sayılı Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun'un 4. ve 8 maddelerinde ise, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın ortaklaşa hareket edeceği görülmektedir.

Sağlık Bakanlığı Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, 2008 tarihli Gemi Sağlık Resmi Kanunu Uygulama Yönetmeliği 2. maddesine göre, gemi içindeki bulaşıcı ve salgın hastalıklarda görevli olmanın yanı sıra 2009 tarihli Sahil Sağlık Denetleme Merkezleri Yönetmeliği madde 1 doğrultusunda uluslararası giriş ve çıkışa açık deniz kapılarından ülkeye girebilecek ve ülkeden çıkabilecek bulaşıcı ve salgın hastalıklarda da görevlidir.

Gençlik ve Spor Bakanlığı, 1990 tarihli 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun 6. maddesine göre, her türlü spor aktiviteleri ve organizasyonların yapılmasına/yaptırılmasına yönelik spor tesislerine dair işlemlerde tek başına hareket ederken, 2006 tarihli Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu Cankurtarma Yönetmeliği 2. maddesine göre, Su Sporları Federasyonu ile su üstü ve sualtı arama kurtarma çalışmaları ile bu çalışmalar kapsamında kullanılacak can kurtarma ve ilkyardım teknikleri ve eğitimlerinde (sualtı dalış okulları) ortaklaşa hareket etmektedir. Aynı zamanda arama- kurtarma çalışmalarında sadece Gençlik ve Spor Bakanlığı değil sınır güvenliği kapsamında mültecilere dair denizdeki çalışmaları Sahil Güvenlik Komutanlığı yürütmektedir. Fakat uygulamada ülkemizde her türlü arama ve kurtarmaya dair eylem ve işlemlerde Sahil Güvenlik Komutanlığı sorumlu olmaktadır.

Belirtilen kurum ve görevlerinin net bir şekilde görülebilmesi, analizin kolaylaştırılması ve mevzuat dahilinde hangi kurumların ortaklaşa çalıştığının belirlenmesi amacıyla aşağıdaki tablolar bütünü hazırlanmıştır. Hazırlanan tablolar bütününde bakanlıkların ve diğer kurum ve kuruluşların tek başına ve ortaklaşa sorumlulukları dayandığı mevzuat da belirtilerek ortaya konulmuştur.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

BAKANLIK	BİRİM	MEVZUAT	MADDELER
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		Kıyı Kanunlarının Uygulanmasına Dair Yönetmelik	Md. 7: Kıyı-kenar çizgisinin tespit ve onayı, Md. 10: Paftaların çoğaltılması ve dağıtımı, Md. 12:Kıyıda planlama, Md. 14:Kurutma ve doldurma yoluyla arazi kazanma, Md. 17:Sahil şeridi planlama, Md. 19: - Kıyılarda, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan alanların kontrolü
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun	Madde 4: Acil müdahale plânlarının hazırlanması, kıyı alanlarında acil müdahale plânlarının uygulanması, kirlenmenin türü ve etkilerinin belirlenmesi, çevreye olan zararların tespiti ve olay sonrası kirlilikten etkilenen alanların rehabilitasyonuna ilişkin yetki, görev ve sorumluluklar Bakanlığa aittir.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü Deniz ve Kıyı Yönetimi Dairesi Başkanlığı	Deniz Çevresinin Petrol Ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale Ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanunun Uygulama Yönetmeliği	Madde 4: Tüm gemi ve kıyı tesislerinin, bir olay veya kirlenme meydana gelmeden önce önlenmesinde veya kirlenme meydana geldiğinde, deniz emniyetinin sağlanması, deniz ve deniz çevresinin korunması; insan hayatına, mallara, denize ve deniz çevresine verilecek zararların önlenmesi veya azaltılmasını temin etmek üzere gerekli tüm tedbirleri alma görevi bakanlığa aittir.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerleri Yönetmeliği	Madde 5: Onaylı imar planı sınırları dışındaki ve imar planı henüz onaylanmamış alanlara yönelik uygulama imar planı ve revizyonu talepleri için ilgili mevzuatı çerçevesinde başvuru yapılır. Başvurular, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca ilgili kurum ve kuruluşların da görüşleri çerçevesinde değerlendirilerek onaylanır.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü	Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	Madde 2 (g): Gecekondu, kıyı alanları ve tesisleri ile niteliğinin bozulması nedeniyle orman ve mera dışına çıkarılan alanlar dâhil kentsel ve kırsal alan ve yerleşmelerde yapılacak iyileştirme, yenileme ve dönüşüm uygulamalarında idarelerce uyulacak usul ve esasları belirlemek, Madde 7(i): Bütünlük kıyı alanları yönetimi ve planlaması çalışmaları, kıyı alanlarının düzenlenmesine dair iş ve işlemler ile bu alanlara

			ilişkin jeolojik ve jeoteknik etütleri yapmak, yaptırmak ve onaylamak, kıyı kenar çizgisini tespit etmek, onaylamak ve tescilini sağlamak, Madde 7(j): Kıyı ve dolgu alanları ile bu alanların fonksiyonel ve fiziksel olarak devamı niteliğindeki geri sahalarına ilişkin her tür ve ölçekteki etüt, harita ve planları yapmak, yaptırmak ve resen onaylamak ve bunların uygulanmasını sağlamak.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı	Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı Kurulmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname	Madde 1: 2872 sayılı Çevre Kanununun 9.maddesine göre "Özel Çevre Koruma Bölgesi" olarak ilan edilen ve edilecek alanların sahip olduğu çevre değerlerini korumak ve mevcut çevre sorunlarını gidermek için tüm tedbirleri almak, bu alanların koruma ve kullanma esaslarını belirlemek, imar planlarını yapmak, mevcut her ölçekteki plan ve plan kararlarını revize etmek ve re'sen onaylamak üzere Çevre Bakanlığına bağlı ve Tüzel Kişiliğe sahip Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığının kurulması ile bu Kurumun teşkilat ve görevlerine ilişkin esasları düzenlemektir.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı	Başbakanlık Özel Çevre Koruma Kurulunun Çalışma Esas ve usullerine Dair Yönetmelik	Madde 5 (a): Uluslararası anlaşmalar dikkate alınmak suretiyle bölgedeki kara, kıyı ve deniz kaynaklarının verimliliklerinin korunmasını, kirlenmesinin önlenmesini, Bölgenin geliştirilmesini ve tükenmiş stokların yeniden korunmasını sağlayıcı hedefleri belirlemek, alınması gerekli tedbirlerin araştırılmasını sağlamak ve bu amaçla yapılan faaliyetleri izlemek.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik	Madde 6: Tarım alanlarının, sit alanlarının, orman alanlarının, özel çevre koruma alanlarının, ekolojik açıdan korunması gerekli alanların, sulak alanların, uluslararası sözleşmelere konu alanların, kıyı alanlarının ve benzeri alanların, ilgili mevzuatında öngörülen kurallar çerçevesinde kullanımı ve korunması.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Deniz ve Kıyı Yönetimi Dairesi Başkanlığı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Merkez Teşkilatının Görevleri, Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik	Madde 11 (a): Denizlerin korunması, kirliliğin önlenmesi veya bertaraf edilmesi amacıyla; hedef, ilke ve politikalar belirlemek, kirliliğin giderilmesi ve kontrolüne ilişkin usul ve esasları tespit etmek, uygulanmasını sağlama b) Denizlerin korunması ve iyileştirilmesine yönelik olarak araştırmalar ve projeler yapmak veya yaptırmak,c) Görev alanına giren konularla ilgili kriterleri belirlemek, tespitte bulunmak, ölçüm yaptırmak, verileri toplamak, değerlendirmek ve standartları ilgili kuruluşlarla belirlemek,d) Deniz kıyısına deşarj ve derin deniz deşarjı ile ilgili tesislere/faaliyetlere izin vermek, izlemek, denetlemek ve konuyla ilgili arıtım sistemlerinin projelerini onaylamak,e) Deniz kirliliğine karşı hazırlıklı olmak, müdahale ve mücadele kapasitesini artırmak için gerekli tedbirleri almak,

			aldırmak; bu çerçevede acil müdahale planları yapmak, yaptırmakf) Serbest bölgeler de dahil olmak üzere, ülke genelinde deniz ve kıyı ortamına olumsuz etkileri olan her türlü faaliyetleri belirlemek, denetlemek, tehlikeli hallerde veya gerekli durumlarda faaliyetleri durdurmak,g) Deniz kirliliğinin önlenmesi amacıyla uygun teknolojileri belirlemek ve bu maksatla kurulacak tesislerin vasıflarını saptamak, bu çerçevede gerekli tedbirleri almak, aldırmak,h) Görev alanına giren konularda uluslararası çalışmaları izlemek ve ulusal düzeyde uygulanmasını sağlamak,ı) Genel Müdürlükçe verilen benzeri görevleri yapmak.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		Kıyı Kanunu	Madde 7: Kamu yararının gerektirdiği hallerde, uygulama imar planı kararı ile deniz, göl ve akarsularda ekolojik özellikler dikkate alınarak doldurma ve kurutma suretiyle arazi elde edilebilir. Bu gibi yerlerde doldurma veya kurutmayı yapacak ilgili idarenin valiliğe iletilen teklifi, valilik görüşü ile birlikte Bayındırlık ve İskan Bakanlığına (yeni adıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı) gönderilir. Bakanlık, konusuna göre ilgili kuruluşların görüşünü de almak suretiyle teklifi inceler. Uygun bulunması halinde ilgili idare tarafından uygulama imar planı hazırlanır. Bu yerler için yapılacak planlar hakkında İmar Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak, bu planlar Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında kalan alanlardaki planlar ise, anılan Kanununun 7 nci maddesine göre tasdik edilir. Doldurma ve kurutma işlemleri yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre yapılır. Bu araziler Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır, özel mülkiyet konusu olamaz.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		Kıyı Kanunu	Madde 9: Kıyı kenar çizgisi, valiliklerce, kamu görevlilerinden oluşturulacak en az 5 kişilik bir komisyonca tespit edilir. Bu komisyon; jeoloji mühendisi, jeolog veya jeomorfolog, harita ve kadastro mühendisi, ziraat mühendisi, mimar ve şehir plancısı, inşaat mühendisinden oluşur. Komisyonca tespit edilip valiliğin uygun görüşü ile birlikte gönderilen kıyı kenar çizgisi, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca onaylandıktan sonra yürürlüğe girer. Komisyonun çalışma usul ve esasları Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca hazırlanan yönetmelik ile belirlenir.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Kıyı Kanunu Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı	Madde 2: Kıyıda, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan araziler üzerinde yapılacak veya yaptırılacak yapıların yapı ruhsatları ve yapı kullanma izinleri Bayındırlık ve İskan İl müdürlüklerince verilir” (Değişiklik madde 7).

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		Kıyı Kanunu Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı	Madde 3: Komisyonun çalışma esasları ile doğal ve suni göller ile akarsulardan hangilerinin ve hangi kesimlerinin kıyı kenar çizgisi tespitine tabi olacağı hususu Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanan yönetmelik ile belirlenir (Değişiklik madde 9).
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		Kıyı Kanunu Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı	Madde 10: Kıyılarda, doldurma ve kurutma suretiyle elde edilen arazilerde, 6 ncı ile 7 nci maddelerde öngörülen kullanımlara ilişkin imar plânları, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca 60 gün içerisinde görüşler alınarak re'sen onaylanır. Bu alanlarda 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun koruma amaçlı imar plânlarına ilişkin hükümleri uygulanmaz. 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu kapsamında kalan alanlardaki turizme dönük kullanımlar ile aynı alanlarda yer alan sahil şeritlerindeki günübirlik turizm alanlarının veya sahil şeridi dışındaki konaklama tesislerinin tamamlayıcısı ve devamı niteliğinde olan yapı ve tesislere ilişkin planlar ise anılan Kanunun 7 nci maddesine göre tasdik edilir. Doldurma ve kurutma işlemleri yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre yapılır. Ancak, kıyı, dolgu alanları, sahil şeridi ve bu alanlarda yer alan kullanımların devamı ve tamamlayıcısı olan kullanımların yer aldığı geri sahaların korunmasına, kullanılmasına ve yapılaşmasına dair alanlarda her tür ve ölçekte Bütünleşik Kıyı Alanı Planlarını Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yapar, yaptırır ve re'sen onaylar.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		İmar Kanununda ve Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı	Madde 1 Değerlendirmesi: Bakanlık; kıyı ve dolgu alanlarına ve gerektiğinde ulaştırma, telekomünikasyon tesislerine ve diğer altyapı tesislerine, yapı kooperatiflerine ilişkin her tür ve ölçekteki harita, plan ve parselasyon planlarını ve değişikliklerini yapmaya, yaptırmaya ve re'sen onaylamaya ve yetkilidir.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun	Geçici Madde 2: Kıyılar imar mevzuatına uygun inşa edilerek kullanma izni alınmış yapılar olarak kabul edilir.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun	Madde 12 (a): Emlak sahibinin beyanına göre değerlendirme sonucu kendi parseli içinde olan imar mevzuatına aykırı yapıların; yola veya imar yoluna veya kıyı kenar çizgisine veya 14 (g) maddede belirtilen karayolları yaklaşma sınırına tecavüz

		Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun	durumları, yapının tecavüzlü durumları giderildikten ve ayrıca komşu parselde tecavüzü olanların taraflar arasında anlaşma sağlanarak gerekli işlemleri tamamlandıktan sonra belirtilen durumlarına göre muhafazalarına karar verilir.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		Tapu Kanunu	Madde 10: Deniz kıyısında teressübatan veya denizlerin med ve cezirinden dolmuş yerlerin satılmasında mahzur olmadığı sekizinci maddede yazılı alakalı dairelerce bildirildiği takdirde o yerlerin kendi gayrimenkulüne bitişik olan kısmını o gayrimenkul sahibinin kendisine yapılacak tebligattan itibaren iki sene içinde takdir olunacak değer baha ile almağa hakkı vardır. Bu yerleri satın alanların o yeri korumak için rıhtım inşası hakkı olacaktır.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Kum Çakıl Ve Benzeri Maddelerin Alınması, İşletilmesi Ve Kontrolü Yönetmeliği	Madde 1: Orman sayılan alanlar dışındaki, ülkenin egemenlik alanlarındaki denizlerden, akarsu ve kuru dere yataklarından, göl yataklarından ve tarım arazilerinden kum, çakıl ve benzeri maddelerin alınması işletilmesi ve kontrolü ile ilgili esasları kapsar. Madde 14: Bu Yönetmelik çerçevesindeki denetimlerde, Çevre Kanununun 12 nci maddesi uyarınca Bakanlık, İl Çevre ve Orman Müdürlüğü ve Bakanlıkça yetki devri yapılmış kurum veya kuruluşlar yetkilidir.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		Tehlikeli Maddelerin Su Ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği	Madde 1: Su ve çevresinde tehlikeli maddelerden kaynaklanan kirliliğin tespiti, önlenmesi ve kademeli olarak azaltılmasıdır.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği	Madde 1: Kentsel atıksuların toplanması, arıtılması ve deşarjı ile belirli endüstriyel sektörlerden kaynaklanan atıksu deşarjının olumsuz etkilerine karşı çevreyi korumaktır.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği	Madde 1: İnsan sağlığını ve çevreyi korumak üzere, yüzmeye ve rekreasyon amaçlı kullanılan suların kalitesini belirlemek ve bu suların başta mikrobiyolojik olmak üzere her türlü kirlenmeyle kirlenmesinin engellenmesini sağlamaktır. Madde 4(g): Rekreasyon alanları: Plaj olarak kullanılan kıyı suları ile temas gerektirmesine bakılmaksızın sportif amaçla kullanılan akarsu, göl, baraj gölü ve deniz sularını ifade etmektedir.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI

BAKANLIK	BİRİM	MEVZUAT	MADDELER
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü	Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği	Madde 23: Göl, delta ve lagün gibi kıyı sulak alanları haricindeki deniz kıyısı bölümlerinde sulak alan koruma bölgeleri belirlenmez. Bu alanlarda ilgili mevzuat uyarınca uygulama yürüten kurumlar, uluslararası sözleşmelerle ülkemizin korumakla yükümlü olduğu türlerin Bakanlıkça belirlenen ve belirlenecek koruma ilkelerini planlarına işlemekle yükümlüdür. Bu alanlarda yürütülecek tüm faaliyetlerde Bakanlığın uygun görüşü alınır.
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Ağaçlandırma ve Erozyon kontrolü Genel Müdürlüğü	Ağaçlandırma Yönetmeliği	Madde 8 (e): Deniz ve tabii göl kıyı kenar çizgisi içerisinde kalan yerler özel ağaçlandırma, özel erozyon kontrolü ve özel imar-ihya çalışmalarına konu edilemez.
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğünü	Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkındaki Yapıların Denetimi ve Yıkılması ile İzin İrtifak Hakkı Uygulamaları Yönetmeliği	Madde 5(e): Milli Park alanı içinde ziyetlik ve imar-ihya yoluyla toprak kazanılamaz. Milli Park alanında doğal topografyanın, silüetini ve kıyı çizgilerinin bozulmasına ve değişmesine neden olabilecek hiçbir faaliyete izin verilemez. Milli Parkta 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci madde uygulaması yapılamaz. Milli Parkın sahası her ne sebeple olursa olsun daraltılamaz.
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Su Yönetimi Genel Müdürlüğü	Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	Madde 9(c): Su kaynaklarının kıyı suları dahil olmak üzere koruma-kullanma dengesi gözetilerek, sucul çevrenin ekolojik ve kimyasal kalitesinin korunması ve geliştirilmesini sağlamak amacıyla havza bazında nehir havza yönetim planları hazırlamak, hazırlatmak, bütüncül nehir havzaları yönetimi ile ilgili mevzuat çalışmalarını yürütmek.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI

BAKANLIK	BİRİM	MEVZUAT	MADDELER
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Kıyı Kanunlarının Uygulanmasına Dair Yönetmelik	Madde 4: Yat Limanı İşletme izni.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	Madde 1: Kıyıda yapılabilecek liman, kruvaziyer liman, yat limanı, marina, yolcu terminali, iskele, rıhtım, barınak, yanaşma yeri, akaryakıt/sıvılaştırılmış petrol gazı boru hattı ve şamandıra sistemleri ve benzeri kıyı tesisleri ile deniz ulaşımına yönelik diğer üst ve altyapı tesislerine Denizcilik Müsteşarlığına işletme izni verilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Demiryolları, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü	Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	Madde 9 (c): İşletme izni ve geçici işletme izni taleplerinin değerlendirilmesi. Yetki alanına giren konularda, İdare tarafından yazıyla istenecek olan DLH'nin görüşleri (uygulama projesi bulunmayan eski tesislerde, DLH tarafından ÇED mevzuatının gereği yapılmış olması kaydıyla, yapının halihazır durumu göz önünde bulundurularak onaylanacak vaziyet planı ve tesisin maruz kalacağı yüklerle karşı yapının bugünkü durumu ile mukavemetine ilişkin gerekli inceleme, araştırma, hesaplama, yerinde yükleme deneyleri ile hangi tip ve büyüklükteki geminin hangi şartlarda yanaşabileceğine ilişkin üniversitelerin ilgili bölümleri sorumluluğunda hazırlanmış ve DLH tarafından da uygun görülmüş raporu hazırlamak.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Kıyı Emniyeti Ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Ana Statüsü	Madde 1: Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü adı altında teşkil olunan Kamu İktisadi Kuruluşunun hukuki bünye, amaç ve faaliyet konuları, organları ve teşkilat yapısı, müessese, bağlı ortaklık ile bunlar arasındaki ilişkileri ve ilgili diğer hususları düzenlemektedir.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kıyı Emniyeti Ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Ana Statüsü	Madde 4: Denizlerimizde, iç sularımızda ve kara sularımızda seyreden Türk ve yabancı bayraklı gemilerin seyir güvenliğine yardımcı olmak; kıyı emniyeti ve gemi kurtarma hizmetleri yapmak ve bunlarla ilgili cihaz ve tesislerini kurmak, işletmek; can, mal ve gemi kurtarmak, yardım, çeki, batık çıkartmak ve bunlarla ilgili romorkaj ve dalgıçlık hizmetlerini yapmak.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kıyı Emniyeti Ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Taşınmaz Kiraya Verme İşlemleri Genel Hizmet Yönetmeliği	Madde 1: Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün mülkiyet ve tasarrufunda bulunan bina, arazi ve arsa niteliğindeki tüm taşınmazlardan, hizmette kullanılmayanların kısmen veya tamamen üçüncü şahıslara kiraya verilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir. Madde 5: Kiraya verilecek taşınmazların tespit edilmesi.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3/G maddesi uyarınca yapacağı mal ve hizmet alımlarında uygulanacak esas ve usuller hakkında yönetmelik	Madde 5: Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü bu Yönetmeliğe göre yapılacak ihalelerde, saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Ulaştırma Bakanı	Kıyı Ve Liman Yapıları Demiryolları Hava Meydanları İnşaatlarına İlişkin Deprem Teknik Yönetmeliği	Madde 1: Türkiye'de yeni yapılacak, büyüülecek, değiştirilecek kıyı-liman, demiryolu ve hava meydanı yapılarının depreme dayanıklı tasarımı ve bu tür mevcut yapıların deprem performanslarının değerlendirilmesi için gerekli kuralları ve minimum koşulları düzenlemektir
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Satış İşlemleri Yönetmeliği	Madde 5 (1): İhale yetkililerinin satış işlemleri ile ilgili yetki sınırları, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü mali yetkilerine göre belirlenen yetki sınırları kadardır.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Tesislerinden Yararlanacak Kişi, Kamu Ve Özel Kuruluşların Sistem, Cihaz Ve Donanımlarına Yer Tahsisi Ve Kule Kullanırılması Hizmetlerinin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelik	Madde 1: Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tesislerinde yer kullanımı, kule kurdurma veya mevcut kulelerden yararlanmak için altyapı hizmetlerinden yararlanmak isteyen kişi, kamu ya da özel kuruluşların taleplerinin değerlendirilmesi, karşılanması ve ücretlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünden	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Amatör Telsizcilik Sınav Ve Belgelendirme Yönetmeliği	Madde 7: Belgenin yenilenmemesi, iptali veya ölüm ile organizasyonların feshi hallerinde çağrı işareti tahsis işlemlerinden belge veya çağrı işaretlerinin iptali KEGM tarafından yapılacaktır. Madde 8: Özel etkinlikler için geçici çağrı işareti tahsisi KEGM tarafından yapılır. Madde 10 (1): İkamet adresi değişen amatör telsizciler ile organizasyonlar yeni adreslerini üç ay içinde KEGM'ne bildirmek zorundadır.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun	Madde 4: Deniz araçlarından kaynaklanan deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik acil müdahale plânlarının uygulanması, hazırlıklı olma, kirliliğe müdahale, zararların tazmini ve malî sorumluluk garantilerinin bildiri mi konularında icraya ilişkin yetki, görev ve sorumluluklar Müsteşarlığa aittir.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerleri Yönetmeliği	Madde 1: İç sular (göl ve nehirler), kıyı ve sahil şeridi ile dolgu ve kurutma yoluyla kazanılan araziler üzerinde imar planı kararıyla belirlenen mevcut ve yeni kurulacak olan tersane, tekne imal ve çekek alanlarının işletme izinleri ile tevsi ve modernizasyon amaçlı başvurular, başvuruların değerlendirilmesi, denetlenmesi ve diğer kurumlara verilecek görüşler ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Van Gölü Yönetmeliği	Madde 1: Van gölünde çalıştırılan ticaret gemilerinde can ve mal güvenliğini sağlamak ve trafiği düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü	Seyir Yardımcıları Yönetmeliği	Madde 1: Türkiye'nin deniz yetki alanlarında, iç sularında veya kıyılarında mevcut ya da kurulacak seyir yardımcılarının kuruluşu, işletimi ve denetimiyle kurulum ihtiyacına ilişkin usul ve esasları, görev, yetki ve sorumlulukları belirlemektir.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Hazine Arazilerinin Tersane Yatırımlarına Tahsisinde Uygulanacak Esas Ve Usullere İlişkin Tebliğ	Madde 2: Hazinesinin özel mülkiyetinde olan veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlardan Maliye Bakanlığı ile Müsteşarlık tarafından uygun görülenler ile tersane yapmak isteyen gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından talep edilen taşınmazların, kalkınma planlarının hedef ve ilkelerine uygun ve projeye dayalı olarak yapılacak tersane yatırımlarına tahsisi ile bu yatırımlarla ilgili proje hazırlanması bu Tebliğ esaslarına göre yapılır.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Liman Başkanlığı	Gemi Söküm Yönetmeliği	Madde 1: Söküm bölgesi olarak belirlenen veya belirlenecek olan alan içinde, hurda gemilerin demirmeleri, sahile baştankara, kıçtankara veya Lok ve Dok gibi diğer teknik imkanlarla gerekli tedbirlerin alınarak, insan ve çevre sağlığı açısından ilgili mevzuat hükümlerine göre gemi söküm işleminin yerine getirilmesi ve ülkemizde gemi söküm faaliyetlerinin gemi söküm bölgelerinde yürütülmesi olup, gemi söküm bölgesi olarak belirlenen kara alanını, sınırları İdare tarafından koordinatlarla belirlenmiş deniz alanını, gemi sökücüsünü ve sökülme için bölgede bulunan gemileri kapsar.
Ulaştırma, Denizcilik ve	Liman Başkanlığı	Liman Yönetmelikleri Aliağa, Alidaş	Madde 1: Liman Başkanlığının idari sınırlarını, gemilerin yavaşma, bağlama ve demir yerlerini,

Haberleşme Bakanlığı		(Alanya), Altıntel (Kocaeli), Ambarlı, Ayvalık, Bandırma, Bartın, Bodrum, Botaş (Ceyhan), Büyükdere, Çanakkale, Çeşme, Derince, Dikili, Edremit, Fethiye, Finike, Gemlik, Giresun, Güllük, Haydarpaşa, Hopa, İnebolu, İskenderun, İzmir, İzmit, Karadeniz Ereğli, Karaköy, Kaş, Kemer, Kuşadası, Marmaris, Mersin, Mudanya, Ordu, Ortadoğu (Antalya), Rize, Samsun, Sinop, Taşucu, Tekirdağ, Trabzon, Turgutreis, Tuzla, Urla, Yalıkavak, Zeytinburnu, Zonguldak.	ticaret eşyası ile patlayıcı, parlayıcı, yanıcı ve benzeri tehlikeli maddelerin boşaltma ve yükleme yöntemleriyle yer ve zamanlarını, gemilerin limanda kalabilecekleri süreler ile çevre kirliliğinin önlenmesi ve limanda genel güvenlik ve disiplinin sağlanmasına ilişkin diğer hususları düzenlemektir
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Kılavuz Kaptanların Yeterlikleri, Eğitimleri, Belgelendirilmeleri Ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelik	Madde 1: İdare tarafından belirlenmiş kılavuzluk hizmet bölgelerinde seyreden, demirleyen veya demirden kalkan, şamandıralara bağlanan veya ayrılan, kıyı veya kıyı ötesi tesislere yanaşan veya kalkan gemilerin, seyir ve manevra emniyeti ile can, mal ve çevre emniyetini sağlamak amacıyla kılavuzlanması için; alacakları kılavuz kaptanların yeterli şartları ile eğitim, belgelendirme ve çalışma usul ve esaslarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Liman Başkanlıkları	Seyir Duyurularını Hazırlama ve Yayımlama Hizmetleri Yönetmeliği	Madde 1: 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Hizmetleri Kanunu gereğince çevre denizlerimizde denizcilerin can ve mal emniyetinin teminine yönelik seyir duyurularının yayımlanması esaslarını belirlemektir.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Uluslararası Denizcilik Forumları Koordinasyon Komisyonu Yönetmeliği	Madde 2: Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığının başkanlığında denizcilik ile ilgili tüm kamu ve özel sektör kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan Uluslar arası denizcilik Forumları Koordinasyon Komisyonu'nun kuruluşuna ve koordinasyona ilişkin esasları kapsar.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Gemi Trafik Hizmetleri Sistemlerinin Kurulmasına Ve İşletilmesine İlişkin	Madde 1: Türkiye'nin deniz yetki alanlarında veya liman tesislerinde bulunan, seyreden, demirleyen, demirden ayrılan, limana yanaşan ve limandan ayrılan gemilerin seyir, can ve mal

		Yönetmelik	emniyetini arttırmak, deniz çevresi ile denizdeki yapıları deniz trafiğinin olumsuz etkilerinden korumak amacıyla, deniz trafik verimliliğini de dikkate alarak hizmet verecek olan gemi trafik hizmetleri sistemlerinin kurulmasına ve işletilmesine ilişkin usul ve esaslar ile yetki, görev ve sorumlulukları belirlemektir.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Gemiadamları Yönetmeliği	Madde 1: Gemilerin yola elverişlilik bakımından donatılmalarında, gemiadamları ile ilgili gerekleri belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun ve Limanlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	Madde 13: Bu Kanunda yer alan idari para cezalarını yetkili liman başkanları verir. Liman ve kıyı tesisleri ile demir yerleri dışındaki diğer deniz alanlarında, sahil güvenlik bot komutanlıklarınca yapılan denetim neticesinde, idari para cezasını gerektirecek bir fiilin tespiti halinde tutulan tutanak ve toplanan diğer deliller ile birlikte ceza işlemi yapılmak üzere yetkili liman başkanlığına gönderilir.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hakkında Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	Madde 1 (c) Bayrak Devleti", "Liman Devleti" ve "Kıyı Devleti" yetkilerini haiz olarak denizlerde seyir, can, mal ve çevre güvenliğini sağlamak ve deniz kirliliğini önlemek amacıyla gerekli tedbirleri almak, bayrak devleti denetim ve uygulama hizmetleri ile liman devleti kontrol hizmetlerini yapmak, yaptırmak, kılavuzluk, römorkörcülük ve benzeri hizmetleri belirleyeceği esaslar çerçevesinde yaptırmak, arama kurtarma faaliyetlerini düzenlemek ve en üst düzeyde koordinasyonu sağlamak ve bu maddedeki görevlere ilişkin denetimleri yapmak.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü, Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü, Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü,	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	Madde 2 (a): Ulaştırma, denizcilik, haberleşme ve posta iş ve hizmetlerinin geliştirilmesi, kurulması, kurdurulması, işletilmesi ve işlettirilmesi hususlarında, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon içerisinde, milli politika, strateji ve hedefleri belirlemek ve uygulamak, gerektiğinde güncellemek, (ç) Ulaştırma ve denizcilik iş ve hizmetleriyle ilgili altyapı, şebeke, sistem ve hizmetleri ticari, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlara, teknik gelişmelere uygun olarak planlamak, kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettirmek ve geliştirmek. (d) Ulaştırma, denizcilik, haberleşme ve posta iş ve hizmetlerinin ekonomik, seri, elverişli, güvenli, kaliteli, çevreye kötü etkisi en az ve kamu yararını gözetecek tarzda serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında sunulmasını sağlamak. (ğ) Ulaştırma, denizcilik, haberleşme, posta, havacılık ve uzay teknolojileri iş ve

			hizmetlerinin gerektirdiği uluslararası ilişkileri yürütmek, anlaşmalar yapmak ve bu alanlarda uluslararası mevzuatın gerektirmesi halinde mevzuat uyumunu sağlamak.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Denizcilik Müsteşarlığı	Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun	Madde 19: Tehlikeli buzlar, gemi leşleri, tropikal fırtınalar veya Beaufort mkyasına göre 10 kuvvetinde veya daha fazla rüzgar yahut deniz yolculuğu güvenini doğrudan doğruya sarsan başka tehlikeler gören her gemi kaptanı, bunları, yakınında bulunan gemilere ve haberleşebileceği ilk kıyı noktasındaki yetkili makamlara, elinde bulunan bütün haberleşme araçları ile ve tüzüğü gereğince bildirmek ödevindedir.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	Md 9(b): Deniz ve içsular ulaştırması alanında liman, iskele veya kıyı yapısı işletmecisi ile gemi işletmecisi, organizatör, acente, komisyoncu ve benzeri faaliyette bulunanların hizmet esasları, mali yeterlik ve mesleki saygınlık şartlarını belirlemek, bunları yetkilendirmek ve denetlemek, d) Deniz ve içsular ulaştırması alanında liman, iskele veya kıyı yapısı işletmecisi ile gemi işletmecisi, organizatör, acente, komisyoncu ve benzeri faaliyette bulunanlar ile gemi adamları başta olmak üzere bu işlerde çalışanların mesleki yeterlik şartlarını belirlemek, bununla ilgili eğitim vermek veya verdirmek, sınav yapmak veya yaptırmak ve bunları yetkilendirmek ve denetlemek, k) Türk kıyılarında faaliyet gösteren liman, iskele ve benzeri kıyı yapılarına yanaşacak gemiler ile Türk boğazlarını kullanacak gemilere verilecek kılavuzluk ve römorkaj hizmetlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bu hizmetleri vermek veya verebilecekleri yetkilendirmek ve denetlemek, l) Türk kıyılarında meydana gelen ve her türlü gemi ve benzeri deniz araçlarının karıştığı kazalarla ilgili tahlisiye, kurtarma ve yardım ile acil durum müdahalesi faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bu hizmetleri vermek veya verebilecekleri yetkilendirmek ve denetlemek, ö) Deniz ve içsular ulaşımını geliştirmek ve serbest, adil, sürdürülebilir bir rekabet ortamı sağlamak amacıyla sınırlı olmak üzere; liman, iskele ve kıyı yapılarının kullanım ücretleri ile taşımacılık faaliyetlerine ilişkin gerektiğinde taban ve tavan ücret tespit etmek ve uygulamasını denetlemek.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	Madde 11(c): Ülkenin deniz ve içsularındaki limanlar, iskeleler ve benzeri kıyı yapıları ile Türk boğazlarındaki deniz trafiğinin istatistiklerini tutmak, değerlendirmek ve yayımlamak, d) Yukarıdaki bentlerdeki hükümler çerçevesinde ülkenin ihtiyaç duyacağı yeni limanlar, iskeleler ve benzeri kıyı yapılarının yer, kapasite ve diğer nitelikleri hakkında raporlar hazırlamak veya hazırlatmak.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	Madde 12(a): Çevrenin, denizin ve kıyı şeridinin korunması ilkesini gözeterek; tersaneler ile gemi geri dönüşüm tesisleri ve liman, iskele ve benzeri kıyı yapıları, kıyı yapılarıyla irtibatlı boru, kablo, kanal ve benzeri yapıların yer, kapasite ve benzeri niteliklerini belirleyerek planlamak, kurulmalarına ilişkin usul ve esasları belirlemek ve izin vermek, gerekli arazi tahsisi ile altyapıların kurulması hususunda ilgili kuruluşları koordine etmek, uygulamasını takip etmek ve denetlemek, b) Tersaneler ile gemi geri dönüşüm tesisleri ve liman, iskele ve benzeri kıyı yapıları, kıyı yapılarıyla irtibatlı boru, kablo, kanal ve benzeri yapıların kapasitelerinin artırılmasına veya modernizasyonuna yönelik tevsi yatırımlarına izin vermek ve denetlemek, i) Tersaneler ile gemi ve diğer deniz araçları yapımı, bakımı, onarımı, donatımı ve geri dönüşümü ve liman, iskele ve benzeri kıyı yapısı işletmecilik faaliyetlerinin gerektirdiği uluslararası ilişkileri yürütmek, anlaşma ve karma komisyon çalışmalarını yapmak.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	Madde 15 (a): Devletçe yaptırılacak demiryolu altyapısı, limanlar, barınaklar, kıyı yapıları, hava meydanlarının plan ve projelerini hazırlamak veya hazırlatmak ve onaylamak.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı		Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	Madde 41(1): Türk boğazlar bölgesinde ve diğer kıyılarımızda; gemiler, tankerler ve her türlü deniz aracı ile tersaneler ve kıyı tesislerinde meydana gelen yangın ve kaza halleri ile doğal afetlerde denizde seyir güvenliğini sağlamak ve çevre kirliliğini önlemek, bu hallerin karada sebep olabileceği yıkım ve zararları engellemek amacıyla deniz ulaştırması, liman ve tersane hizmetlerinin planlanmasına yönelik faaliyet gösteren tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların faaliyetlerinin düzenlenmesi, koordinasyonu, sevk ve idaresi, krize neden olan olayların başlangıcından neticelerinin ortadan

			kalktığı Bakanlıkça belirlenmesine kadar geçecek süre içerisinde, Bakanlığın görev ve yetkisindedir.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü	Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	Madde 9(a): Devletçe yaptırılacak demiryolları, limanlar, barınaklar ve bunlarla ilgili teçhizat ve tesislerin, kıyı koruma yapıları, kıyı yapı ve tesislerinin ve hava meydanlarının ve bunlarla ilgili tesislerin alakalı kuruluşlarla işbirliği yaparak plan ve programlarını hazırlamak, gerçekleştirilmesi için gerekli tedbirleri almak ve imkanları sağlamak, araştırma, etüt, istikşaf, proje, keşif, şartname ve inşaatları ile bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, yapımı tamamlananları ilgili kuruluşlara devretmek, yapılmış olanların bakımı ve onarımlarının organizasyonu için esaslar hazırlamak.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı		Limanlar İnşaatı Hakkında Kanun	Madde 1: Yurt kıyılarındaki şehir ve kasabalarımızın ihtiyaçlarını karşılamak üzere, iskele, rıhtım, mendirek, barınak ve limanlar inşaatı ile tesisat, teçhizat ve onarımlarının, buralarda ve kıyılarımızın icabeden mahallerinde tarama ameliyatının ve bunlara ait etüd ve projelerin yaptırılması ve bu işlere lüzumlu makine ve vasıta satın alınması, bakım ve onarımları ve buna müteferri depo ve atelyelerin kurulması ve işletilmesi ve diğer her türlü giderler için yıllık ödeme miktarı (30) milyon lirayı geçmemek üzere (300) milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici taahhütlere girişmeye Bayındırlık Vekili ve faizleri ile birlikte bu meblağın %50'sini geçmemek üzere bono çıkarmaya Maliye Vekili yetkilidir. Bu suretle girişilecek taahhütler karşılığı her yıl bütçe kanunlarına bağlı cetvellerin Bayındırlık Vekaleti kısımlarında bu maksatla açılacak bölümlere konur.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Gemi İnşaatı ve Tersaneler Genel Müdürlüğü	Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameler	Madde 8 (b): Ülke kıyıları ölçeğinde tersane ve gemi söküm yerlerini belirlemek, planlamak, tahsis etmek ve izin vermek, gerektiğinde iptal etmek, denetlemek.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

BAKANLIK	BİRİM	MEVZUAT	MADDELER
Kültür ve Turizm Bakanlığı		Kıyı Kanunlarının Uygulanmasına Dair Yönetmelik	Madde 4 (c): Turizm ve alan merkezlerinde; Turizm Bakanlığınca 11 TEMMUZ 1992 tarihinden önce onaylanmış turizm amaçlı uygulama imar planlarının, kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde 100 metrelik bantı içerisinde kalan kesimlerdeki imar adalarının yüzde ellisinden fazlasında (a) bendindeki tanıma uygun yapılaşma olması durumudur. Aksi halde (a) bendi hükümleri geçersizdir. A bendi: Dar - Yüksek Kıyı: Plaj ya da abrazyon platformu olmayan veya çok dar olan, şev veya falezle son bulan kıyılardır. Madde 12: 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununa göre belirlenen turizm bölge, alan ve merkezlerindeki turizme dönük kullanımlar ile aynı alanlarda yer alan sahil şeritlerindeki günübirlik turizm alanlarının veya sahil şeridi dışındaki konaklama tesislerinin tamamlayıcısı veya devamı niteliğinde olan ve bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin (a) bendinde sayılan yapı ve tesislere ait uygulama imar planları, aynı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca Turizm Bakanlığınca onaylanarak yürürlüğe girer. Madde 14(e): Doldurma ve kurutma suretiyle kazanılacak arazi, 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanununa göre belirlenen turizm bölge, alan ve merkezlerinden ve bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan kullanımlara, yapı ve tesislere ait ise, uygulamaya imar planları aynı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca Turizm Bakanlığınca onaylanır. Madde 15: Değişik fıkra: 27/07/1996 - 22709 R.G.) Maliye Bakanlığınca bu iznin verilebilmesi için yatırımcı kişi veya kuruluşça yatırıma ilişkin, Onaylı uygulama imar planının, Dolgu veya kurutmanın plân ve projesine uygun olarak gerçekleştirildiğine ilişkin plân ve projeyi onaylayan ilgili idare yazısının, Turizm alan ve merkezlerinde yer alan yapılar için Turizm Bakanlığınca alınacak yatırım belgesinin, bu Bakanlığa verilmesi şarttır.
Kültür ve Turizm Bakanlığı		Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği	Madde 4 (b):Kurum, kuruluş ve işletmelere işletme ve kullanım izni verilmesi ve denetim görevinin ifasında yetkili olmak üzere görevlidir.
Kültür ve Turizm Bakanlığı		Sit Alanlarında Kalan Taşınmazların Hazine Taşınmazları ile Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	Madde 4 (e): 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu kapsamında bulunan taşınmazlardan kıyı kenar çizgisinin deniz tarafında bulunan ve taşınmazın bir kısmının kıyı kenar çizgisinin deniz tarafında kalması durumunda ise deniz tarafında kalan taşınmazlar, Hazine taşınmazları ile trampaya konu edilemez.
Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yatırım ve İşletmeler Genel	Kültür ve Turizm Koruma ve	Madde 18: Bu Yönetmeliğin kapsamı içinde bulunan yerlerde 3830/3621 sayılı Kıyı Kanunu ve ilgili yönetmelik kapsamında kalan deniz, göl ve akarsularda doldurma ve kurutma suretiyle

	Müdürlüğü	Gelişim Bölgelerinde ve Turizm Merkezlerinde İmar Planlarının Hazırlanması ve Onaylanması İlişkin Yönetmelik	kazanılan arazilere ilişkin her ölçekte imar planları 4957/2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 7 nci maddesi uyarınca Bakanlıkça onaylanır. İmar planı teklifleri ve ilgili kurum görüşleri için 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından belirlenen genelge ve usullere uyulur.
Kültür ve Turizm Bakanlığı		Turizm Teşvik Kanunu	Madde 6: Deniz, göl ve akarsular ile kıyıları, özelliklerini bozucu ve yıpratıcı şekilde kullanılamaz. Bu yerlerden kum, çakıl ve taş alınması gibi çeşitli şekillerde yararlanma 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Hizmetleri Kanununa göre Deniz Kuvvetleri Komutanlığının görüşü alınmak kaydıyla Bakanlığın iznine bağlıdır.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI

BAKANLIK	BİRİM	MEVZUAT	MADDELER
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı		Balıkçı Barnakları Yönetmeliği	Madde 1: Balıkçı barnaklarının yer seçimi ve tesbiti ile özelliklerinin belirlenmesi.
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	İl Tarım Müdürlüğü	Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği	Madde 2: Yer altı, yer üstü suları ve topraklarda kirliliğe neden olan azot ve azot bileşiklerinin belirlenmesi, kontrolü ve kirliliğin önlenmesi ile ilgili teknik ve idari esasları kapsar. Madde 7: Bakanlık koordinasyonunda ilgili kuruluşlar tarafından bütün sularda kirlenmeye karşı genel bir korunma düzeyi sağlamak amacıyla iyi tarım uygulama esasları oluşturulur.
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü	Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Kuruluş Kanunu ile bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	Madde 3 (d): Uluslararası spor otoritelerinin, Türkiye'de spor faaliyetlerinin düzenleneceğine dair kararı gereğince Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu spordan sorumlu Bakanlığın izni doğrultusunda, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun (I) sayılı Cetvelinde düzenlenen genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, aynı Kanunun (II) sayılı Cetvelinde düzenlenen özel bütçeli idareler, belediyeler ile il özel idareleri tarafından her türlü spor aktiviteleri ve organizasyonların yapılmasına/yaptırılmasına yönelik spor tesisleri ve zorunluluk arz eden durumlarda bunların tamamlayıcı konaklama tesisleri," yapılabilir.
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı		Zeytinciliğin Islahı ve Yabancıların Aşlatılması Hakkında Kanun	Ek Madde 2 (c): Deniz Kıyı kenar çizgisine 2 000 metre, tabii ve suni göl kıyı kenar çizgisine 500 metreden az mesafede bulunan alanlarda zeytincilik uygulanmaz.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

BAKANLIK	BİRİM	MEVZUAT	MADDELER
İçişleri Bakanlığı	Jandarma Genel Komutanlığı	Sınır, Kıyı ve Kara Sularımızın muhafaza ve Emniyeti ve Kaçakçılığın Men ve Takibi İşlerinin Dahiliye Vekaletine Devri Hakkında Kanun	Madde 1: Sınır, kıyı ve kara sularımızın muhafaza ve emniyetiyle gümrük bölgesinde kaçakçılığın men'i ve takibi ve tahkiki İçişleri Bakanlığına devredilmiştir. Ancak, kara hudutlarımızdaki gümrük kapılarıyla pasavan kapılarında ve gümrük teşkilatı bulunan hava ve deniz limanlarında ve serbest bölge ve çeşitli antrepo ve iç gümrük sahalarında ve Marmara Denizi ile Çanakkale ve Karadeniz boğazlarında ve bu yerlerdeki gümrük bölgesinde gümrük muhafaza vazifeleriyle kaçakçılığın men'i, takip ve tahkiki Gümrük Bakanlığı'na aittir.
İçişleri Bakanlığı	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Deniz Ve Hava Bandı Telsiz Haberleşme Sistem Veya Cihazları İle Seyrüsefer Cihazlarına Kurma Ve Kullanım İzni Verilmesi, Ruhsatlandırılması İle Tarifelerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik	Madde 17: Ruhsatname ve yıllık kullanım ücretleri hakkında düzenleme yapma yetkisi Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'ne aittir.
İçişleri Bakanlığı	Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi	Karada Çıkabilecek Yangınlarla Deniz, Liman ve ya Kıyıda Çıkıp Karaya Ulaşabilecek ve Yangınlara Karşı Alınabilecek Önleme, Söndürme ve Kurtarma Tedbirleri Hakkında Yönetmelik	Madde 1: Sanayi, liman tesislerinin ve deniz trafiğinin yangın tehlikesi doğurabilecek ve yayılmasına sebebiyet verecek derecede yoğunlaştığı yerlerde: a) Karada çıkabilecek, b) Deniz, liman veya kıyıda çıkıp karaya ulaşabilecek ve yayılabilecek, c) Karada çıkıp kıyı, liman ve denize ulaşabilecek. Yangınlara karşı alınacak önleme, söndürme ve kurtarma tedbirlerini ve bu tedbirlerin uygulanmasında bölgede bulunan resmi ve özel bütün kuruluşların birbiriyle ve askeri makamlarla yapacakları görev bölümünün, işbirliğinin ve koordinasyonun nasıl sağlanacağını göstermektedir.
İçişleri Bakanlığı	Sahil Güvenlik Komutanlığı	Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun	Madde 4: Asayiş ve kolluk görevlerine ilişkin yetki, görev ve sorumluluklar Sahil Güvenlik Komutanlığına aittir.

İçişleri Bakanlığı	Sahil Güvenlik Komutanlığı	Seyir Yardımcıları Yönetmeliği	Madde 8 (1): SGK'nin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır: a) Seyir yardımcılarının ilgili hükümlere göre çalışma durumlarını, yetkili kuruluşlarca konulan deniz engelleri ile batık işaretlerinin sürekliliğini izlemek, kontrol etmek, görülen aksaklık ve noksanlıkları ilgili liman başkanlıkları ile Fener İdaresine bildirmek.b) Üçüncü şahıslar ve deniz araçlarının, seyir yardımcılara zarar vermesi halinde tutulan tutanak ve toplanan diğer delilleri, bu Yönetmelik kapsamında gerekli işlemlerin yapılabilmesi amacıyla ilgili liman başkanlığı ile Fener İdaresine göndermek.
İçişleri Bakanlığı	Bakanlık	İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	Madde 2(b): Sınır, kıyı ve karasularımızın muhafaza ve emniyetini sağlamak.
İçişleri Bakanlığı	Sahil Güvenlik Komutanlığı	Türk Arama ve Kurtarma Yönetmeliği	Madde 5 (f): Arama Kurtarma Bölgesinde kıyılardan itibaren deniz sahalarındaki Arama Kurtarma faaliyetlerinin koordinatörü Sahil Güvenlik Komutanlığıdır. Deniz- Arama ve Kurtarma Koordinasyon Merkezleri kurar, uluslar arası standartlarda, uygun yeterli malzeme, teçhizat ve personel ile donatır. Deniz AK faaliyetlerini AAKKM adına koordine ve icra eder.

MALİYE BAKANLIĞI

BAKANLIK	BİRİM	MEVZUAT	MADDELER
Maliye Bakanlığı	Milli Emlak Genel Müdürlüğü	Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	Madde 11 (c): Geçici İşletme izni: 1/1000 ölçekli uygulama imar planı ve uygulama projeleri onaylanmış bulunan ve MEGM tarafından irtifak hakkı tesis edilen ve/veya kullanma izni verilen, 1/1000 ölçekli uygulama imar planına göre inşaatı kısmen tamamlanmış ve gemilerin yanaşmasında, tahmil/tahiye yapılmasında seyir emniyeti ve deniz güvenliği bakımından bir sakınca bulunmadığı İdare tarafından tespit edilen tesisin; inşaatın gerçekleştirme aşamasını gösterir asıl veya onaylı termin planının İdareye ibraz edilerek, tesisin onaylı imar planındaki şekliyle tamamlanmasına imkan sağlamak.
Maliye Bakanlığı		Tersane, Tekne İmal ve Çekme Yerleri Yönetmeliği	Madde 5: Tesis alanı organizasyonu ve yerleşim planı onayı başvurusu.
Maliye Bakanlığı		Hazine Arazilerinin Tersane Yatırımlarına Tahsisinde	Madde 8: Projelerin değerlendirilmesi, Madde 9: Ön izin, kullanma izni ve irtifak hakkı, Madde 11: Kullanma izninin ve irtifak hakkının devri,

		Uygulanacak Esas Ve Usullere İlişkin Tebliğ	Madde 14: Yatırımın ve işletmenin denetimi.
Maliye Bakanlığı	Milli Emlak Müdürlüğü	Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik	Madde 81: (1) Kıyı ve sahil şeritlerinde, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve 3/8/1990 tarihli ve 20594 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik ile onaylı imar planı hükümlerine uygun olarak düzenleme yapılması kaydıyla, bu alanların sınırı içinde bulunduğu belediyelere veya mahalli idare birliklerine izin verilebilir. Bu alanlarda yapılacak düzenlemelerin kapsamı, elde edilmesi hâlinde gelirlerin paylaşımı, sona ermeye ve diğer konulara ilişkin hükümler İdare ile ilgili kuruluşlar arasında düzenlenecek protokollerle belirlenir.
Maliye Bakanlığı	Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	Bazı Kanunlarda ve Milli piyango İdaresi genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hakkında Kararıyla Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	Madde 26: Özelleştirme kapsamındaki kuruluşların kullanımında bulunan ve bu Kanunun 6 ncı maddesi kapsamında kıyıda yer alan arazi ve yapılar için, bu Kanun hükümleri çerçevesinde yapılması gereken tüm işlemler (kıyı kenar çizgisinin tespiti, Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca lüzum görülmesi halinde kıyı kenar çizgisinin yeniden tespiti, uygulama imar planlarının hazırlanması, ruhsat ve benzeri hususlar) kuruluşun özelleştirme kapsamına alınmasını takiben ilgili kurum ve kuruluşlarca iki ay içerisinde sonuçlandırılır. Bu arazi ve yapılar Özelleştirme İdaresi Başkanlığının talebine istinaden kadastro müdürlüğünce kadastro paftalarına özel işaretleri ile belirtilir.
Maliye Bakanlığı	Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	İmar Kanunu	Madde 3: (Ek: 3/7/2005 - 5398/12 md.; Değişik: 24/7/2008-5793/15 md.)(1) Özelleştirme programındaki kuruluşlara ait veya kuruluş lehine irtifak ve/veya kullanım hakkı alınmış arsa ve araziler ile özel kanunları uyarınca özelleştirilmek üzere özelleştirme programına alınan arsa ve arazilerin, 3621 sayılı Kıyı Kanunu veya 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında kalan yerler dahil olmak üzere genel ve özel kanun hükümleri kapsamında yer alan tüm alanlarda imar planlarını yapmaya ve onaylamaya yetkili olan kurum veya kuruluşlardan görüş alınarak çevre imar bütünlüğünü bozmayacak her tür ve ölçekte plan, imar planı ile değişiklik ve revizyonları müellifi şehir plancısı olmak üzere Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca yapılarak veya yaptırılarak Özelleştirme Yüksek Kurulunca onaylanmak ve Resmî Gazetede yayımlanmak suretiyle kesinleşir ve bu Kanunun 8 inci maddesinde yer alan ilan ve askıya dair

			hükümlerden muaf olarak yürürlüğe girer.
Maliye Bakanlığı		İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun	Madde 12 (b): Kıyı tanımına giren yerlerde ve Devletin hüküm ve tasarrufunda olan diğer yerlerde; kişilere veya özel hukuk tüzelkişilerine ait olan liman, iskele, rıhtım, balıkçı barınağı ve dayanma duvarlarında valilik veya belediyelerce muhafazasında milli ekonomiye katkısı veya kamu yararı olduğu kararlaştırılan Sanayi ve Turizm tesislerinin bulunduğu arsa ve araziler Maliye Bakanlığınca kullananlara ve tesis sahiplerine kiraya verilebilir.

SAĞLIK BAKANLIĞI

BAKANLIK	BİRİM	MEVZUAT	MADDELER
Sağlık Bakanlığı		Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği	Madde 4(e): Çevre Kanununun 15. Maddesinde söz edilen çevreyi tehdit eden tehlikeli faaliyetlerin durdurulması hallerinde görevlidir.
Sağlık Bakanlığı	Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü	Gemi Sağlık Resmî Kanunu Uygulama Yönetmeliği	Madde 2: Türk limanları arasında seyreden, yabancı ülke limanlarından Türk limanlarına gelen, Türk limanlarından yabancı ülke limanlarına giden ve Türk boğazlarından transit geçen gemileri kapsar.
Sağlık Bakanlığı	Sahil Sağlık Denetleme Merkezi	Sahil Sağlık Denetleme Merkezleri Yönetmeliği	Madde 1: Uluslararası giriş ve çıkışa açık deniz kapılarından ülkeye girebilecek ve ülkeden çıkabilecek bulaşıcı ve salgın hastalıklara karşı ulusal ve uluslararası mevzuat hükümleri doğrultusunda her türlü sağlık tedbirini almakla görevli ve yetkili olan Sahil Sağlık Denetleme Merkezlerinin yapacağı işlemlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

BAKANLIK	BİRİM	MEVZUAT	MADDELER
Gençlik ve Spor Bakanlığı	Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü	Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu Cankurtarma Yönetmeliği	Madde 2: Federasyonun uluslararası federasyonlara üyeliğinden doğan görev ve yetkileri çerçevesinde su üstü ve sualtı arama kurtarma çalışmaları ile bu çalışmalar kapsamında kullanılacak cankurtarma ve ilkyardım teknikleri ve eğitimleri ile ilgili olarak, Federasyona bağlı çalışan ve yetki belgesi almış cankurtarma eğitim merkezleri, her türlü havuz işletmeleri, sahil ve kıyı işletmeleri, spor kulüpleri, üniversitelerin cankurtarma eğitim birimleri ile Federasyon tarafından ulusal ve uluslararası kurallara göre yapılacak yarışmalarda yarışacak sporcuların uyması gereken ön koşul ve standartların, bu birimler ve kişilerin denetlenme ve belgelendirilme açısından uyacakları kurallar ile yetkilendirilme usul ve esaslarını kapsar.
Gençlik ve Spor Bakanlığı	Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün	Kıyı Kanunu	Madde 6 (d): (Ek: 31/7/2008 - 5801/3 md. 13/08/2008 T. 26966 RG) Uluslararası spor otoritelerinin, Türkiye'de spor faaliyetlerinin düzenleneceğine dair kararı gereğince Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün bağlı olduğu spordan sorumlu Bakanlığın izni doğrultusunda, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun (I) sayılı Cetvelinde düzenlenen genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, aynı Kanunun (II) sayılı Cetvelinde düzenlenen özel bütçeli idareler, belediyeler ile il özel idareleri tarafından her türlü spor aktiviteleri ve organizasyonların yapılmasına/yaptırılmasına yönelik spor tesisleri ve zorunluluk arz eden durumlarda bunların tamamlayıcı konaklama tesisleri yapılabilir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

BAKANLIK	BİRİM	MEVZUAT	MADDELER
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğü	Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğü (BOTAS) Ham Petrol Ve Doğal Gaz Boru Hattı Tesislerinin Yapımı Ve İşletilmesine Dair Teknik Emniyet Ve Çevre Yönetmeliği	Madde 7 (12): Doğal gaz boru hatlarının deniz içerisinde geçen kısımlarında boru hattının 400 metre sağ ve 400 metre sol tarafında gemilerin demirlemesine, her türlü balık avcılığı yapılmasına, deniz dibinde her türlü araştırma yapılmasına, denizden veya kıyıda kum alınmasına, deniz ve göl tabanlarının doğal yapısında değişiklik yapılmasına, gemi trafiğine açık her türlü iskele ve benzeri tesis yapılmasına ve yük boşaltılmasına müsaade edilmemesi konusunda Denizcilik Müsteşarlığının görüşü alınır. Madde 10: Güzergâhın belirlenmesinde, çevresel anlamda önem arz eden ormanlar, sit alanları, sulak alanlar, koruma statüsü olan alanlar, biyolojik çeşitlilik açısından önem arz eden ekosistemler, kıyı ve sahil şeritleri ile özellikle verimli tarım arazilerinin seçilecek güzergâh üzerinde olmamasına dikkat edilir.
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı		Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği	Madde 2: Orman, muhafaza ormanı, ağaçlandırma alanları, kara avcılığı alanları, özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtı, tabiatı koruma alanı, tarım, mera, sit alanları, su havzaları, kıyı alanları ve sahil şeritleri, karasuları, turizm bölgeleri, alanları ve merkezleri ile kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri, askerî yasak bölgeler, imar alanları ve mücavir alanlarda madencilik faaliyetlerinin çevresel etki değerlendirmesi, gayrisihhi müesseseler ile ilgili hususlar dahil hangi esaslara göre yürütüleceğini kapsar.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

BAKANLIK	BİRİM	MEVZUAT	MADDELER
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı		Kıyı Kanunu	Madde 11: Bu Kanun hükümlerine göre, kıyıda ve doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan araziler üzerinde yapılması mümkün olan yapı ve tesislerin yapılabilmesi için, Maliye ve Gümrük Bakanlığından gerekli izin alınması zorunludur. Yapı ruhsatı verilmesinde bu izin belgesi yeterlidir. İzin verilme şekil ve şartları Bayındırlık ve İskan ve Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca birlikte tespit edilerek çıkarılacak uygulama yönetmeliğinde belirtilir.

KIYI YÖNETİMİYLE İLGİLİ DİĞER KURUMLAR

KURUMLAR	BİRİM	MEVZUAT	MADDELER
Başbakanlık	Hazine Müsteşarlığı	Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun	Madde 8: Kıyı tesisleri tarafından yaptırılacak malî sorumluluk sigortasına ilişkin sigorta genel şartları Hazine Müsteşarlığınca onaylanır. Malî sorumluluk sigortası tarife ve talimatları Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından tespit edilir. Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarifeyi serbest bırakmaya yetkilidir.
Başbakanlık	Genel Kurmay Başkanlığı	Seferberlikte ve Fevkaleda Kararlarda Askeri Ailelerini İcabında Yanlarında Bulundurmalarının Men'i Hakkında Kanun	Madde 1: Hudut ve kıyı garnizonlarında, müstahkem mevki ve müstahkem mıntakalarda, deniz ve hava üslerinde ve tayin olunacak sair bölgeler içinde askerî şahısların aileleri efradının kendi yanlarında bulundurulmasının men'ine fevkaleda hallerde Genel Kurmay Başkanlığı ve seferberlikte kuvayı harbiyenin sevk ve idaresine memur zat salahiyetlidir.
Yerel Yönetimler	Belediye	Belediye Kanunu	Madde 79: Belediye tarafından deniz, akarsu ve gölden doldurma suretiyle kazanılan alanlar, Kıyı Kanunu ve ilgili mevzuata uygun olarak kullanılmak şartıyla Maliye Bakanlığı tarafından belediyelerin, büyükşehirlerde büyükşehir belediyelerinin tasarrufuna bırakılır.
Meslek Odaları (Deniz Ticaret Odası)		Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu	Madde 12 (j): Deniz ticaretinin kamu yararına, milli ulaştırma ve deniz ticareti politikasına uygun şekilde gelişmesini sağlamak, milli ve milletlerarası deniz ticaretine ait incelemeler yapmak.
Yararına kamulaştırma hak ve yetkisi tanınan kamu tüzelkişilerini, kamu kurum ve kuruluşlarını, gerçek ve özel hukuk tüzelkişiler		Kamulaştırma Kanunu	Madde 3: Bakanlar Kurulunca kabul olunan, büyük enerji ve sulama projeleri ile iskan projelerinin gerçekleştirilmesi,yeni ormanların yetiştirilmesi,kıyıların korunması ve turizm amacıyla yapılacak kamulaştırmalarda, bir gerçek veya özel hukuk tüzelkişisine ödenecek kamulaştırma bedelinin o yıl Genel Bütçe Kanununda gösterilen miktarı, nakden ve peşin olarak ödenir.

KIYI YÖNETİMİNDE ORTAK HAREKET EDEN BAKANLIKLAR-KURUMLAR VE BU KURUMLARIN DAYANDIĞI MEVZUAT

BAKANLIK VE KURUMLAR	MEVZUAT	MADDELER
Valilik		Madde 6 (a): İskele, liman, barınak, yanaşma yeri, rihtim, dalgakıran, köprü, menfez, karayolu, demiryolu, havalimanı, açık otopark gibi kara, deniz ve hava ulaşımına yönelik tesisler, park, istinat duvarı, fener, çekek yeri, kayıkhanesi, tuzla, dalyan, tasfiye ve pompaj istasyonları gibi, kıyının kamu yararına kullanımı ve kıyıyı korumak amacıyla yönelik alt yapı ve tesisler, e) Ekolojik özellikleri dikkate alınarak yapılan deniz ile bağlantılı kanal ve göletler” “Kıyının, toplumun yararlanmasına açık olacak şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla ve kıyıyı yapısal müdahalede bulunmamak kaydıyla yetkili idaresince hazırlanacak kıyı kullanım ve yönetim projeleri Valiliğince onaylanarak ilgili idaresince uygulanır.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Kıyı Kanunu Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı	
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı		Madde 6: Ulaştırma Bakanlığı, Bakanlıktan gelen tekliflerle ilgili gerekli ön etüt çalışmalarını yaparak projeleri hazırlar. Yapımı uygun görülen balıkçı barınakları proje teklifleri, fizibilite etütleri, ilgili mevzuat çerçevesinde onaylı 1/1000 ölçekli uygulama imar planı ve ÇED Olumlu Belgeleri ile birlikte Ulaştırma Bakanlığı tarafından DPT Müsteşarlığına gönderilir.
Kalkınma Bakanlığı	Balıkçı Barınakları Yönetmeliği	
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı		Madde 8: Barınakların Kiralanması- Balıkçı barınakları sınırları, yüzölçümü, üst yapı tesislerinin gösterildiği vaziyet planıyla birlikte, Bakanlık ile Ulaştırma Bakanlığının olumlu görüşlerine dayanılarak, Maliye Bakanlığınca öncelikle balıkçı barınağının mülki idare sınırları içerisinde bulunan ve ortakları orada ikamet eden, en az on iki aydan beri faaliyette bulunan, münhasıran su ürünleri ile iştigal eden ve otuz günlük ilan süresi içerisinde kiralamak için müracaat eden su ürünleri kooperatif veya kooperatif birliklerine, on yıldan az ve yirmi beş yıldan fazla olmamak üzere açık pazarlık usulüyle kiraya verilir.
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı		
Maliye Bakanlığı	Balıkçı Barınakları Yönetmeliği	
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği	Madde 5: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca suyun ve toprağın fiziksel ve çevresel özellikleri ile azot bileşiklerinin suda ve topraktaki miktarları dikkate alarak kirliliği tespit etmekle yükümlüdür.
Sağlık Bakanlığı		
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı		
Maliye Bakanlığı		
Gümrük Bakanlığı	Kıyı Kanunlarının Uygulanmasına Dair Yönetmelik	Madde 15: İnşaat ruhsatı verilmesi için Maliye ve Gümrük Bakanlığınca kiralamaya, irtifak hakkı tesisi veya tahsis işleminin yapılmış olması şarttır. Bu belgeler tapu yerine geçecek belgeler olarak kabul edilir. İnşaat ruhsatı işlemleri 3194 sayılı İmar Kanununun ilgili hükümlerine göre yürütülür.

4. SONUÇ

Kanun ve yönetmeliklerin derinlemesine incelenmesi sonucunda çoğu bakanlığın sorumluluklarının bir diğeriyle geçişme içinde olduğu ve bu nedenle gerek olaya müdahale gerekse de olumsuz olaydan dolayı sorumlu tutulabilme ve hesap verebilme boyutunda bir netlik sağlanamadığı görülmüştür. Kıyılar konusunda hukuki düzenlemelerin fazlalığı, konuya yüksek düzeyde önem verildiği anlamına gelmemekte ve durum bir yetki-sorumluluk sarmalı olarak karşımıza çıkmaktadır. Kıyıya ilişkin çeşitli yönetsel boyutların farklı farklı kurumlarca kendi başına eşgüdümless bir şekilde gerçekleştirilmeye çalışılması etkin ve verimli bir kamu yönetiminden bizi uzaklaştırmaktadır. Kıyı alanlarına ilişkin olarak bu durum, yönetimde çok başlılık anlamına gelmekte, kamu yönetiminin herhangi bir acil durumda aktif bir yönetim sergilemesini zorlaştırmaktadır. Bu durum, acil durumda hızlı karar alma mantığına da ters düşmektedir.

Bütünleşik kıyı yönetiminin felsefesi gereği katılımcı bir yapıda olması ve katılımcıların rol ve sorumluluklarının da net bir şekilde tanımlanması beklenmektedir. Burada katılımcılıktan kastımız öncelikle kurumların yetkilerinin ve bütünleşik kıyı yönetimindeki rollerinin net bir şekilde tanımlanarak entegre bir yönetim sisteminin kurgulanmasıdır. Bu sistemde devletin konuyla ilgili icrai tüm birimlerinin içinde bulunduğu ortak bir hareket mekanizması oluşturulmalıdır. Bu mekanizma dahilinde hareket eden kurumlar etkin ve birbirinden haberdar ve hazır bir şekilde kıyı alanlarına ilişkin yönetimi yetki-sorumluluk geçişi olmadan gerçekleştirebilirler. Sivil toplum kuruluşları ve diğer ilgi grupları ise bütünleşik kıyı alanları yönetiminin icrai noktasından ziyade bu yönetim sürecinin nasıl olması gerektiği, nasıl geliştirilmesi gerektiği konularında kendilerine danışılan ve fikri de önemsenen bir noktada yönetsel yapıyı desteklemelidirler.

Günümüzde bütünleşik kıyı yönetiminin yönetim odaklı olması kıyıların sürdürülebilirliği bakımından zorunlu hale gelmiştir. Bu amaçla birçok kurumun ve yöre halkının bir araya gelerek kıyıların koruma kullanma dengesinin gözetilmesinde beraber çalışmaları gerekmektedir. Bunun için kıyı yönetiminde temel aktörler olan bakanlıklardan ayrı olarak kıyı bölgelerinde yaşayan Yerel Halk, Balıkçılar, Sivil Toplum Kuruluşları, Kamu Meslek Kuruluşları, Su Ürünleri Kooperatifleri, Kalkınma Ajansları, Dernekler, Üniversiteler, Uluslar Arası Kuruluşlar, İstatistik Kurumları, Odalar ve Borsalar Birliği, Sualtı Sporları Federasyonu, Yerel Yönetimler ve Özel Sektör gibi kısacası kıyıya ilişkin tüm aktörler de yönetsel sürece entegre edilmelidir. Kıyıları tanıyan, kullanan ve kullanım sonuçlarından etkilenen yerel halk ve balıkçılar kıyıya dair kararların alınmasında en önemli bilgi kaynaklarıdır. Kıyı yerleşimlerdeki yerel meclisler ve kent

konseyleri katılım için değerlendirilmesi gereken değerli mekanizmalardır. Bunun yanı sıra kıyıya dair uluslararası kuruluşların da gerektiğinde süreçte yer alması gerekebilir. Özellikle sınır ötesi suların yönetimi boyutunda bu durum stratejik bir önem taşımaktadır. Kıyıya dair verilerin hazırlanması ve bu verilerden çıkarılacak sonuçların merkezi yönetime aktarılması hususunda üniversitelerin projeler üretmesi ve bu projelerin özel sektör, sivil toplum örgütleri ve kamu işbirliği gözetilerek yürürlüğe sokulması kıyı yönetiminin sürdürülebilirliğinin sağlanmasını ve kıyılara sahip çıkılmasını kolaylaştıracaktır. Üniversiteler buna ek olarak kıyıda yaşayan yerel halkın bilgilendirilmesi konusunda aktif rol alarak eğitimci bir rol de üstlenmelidir. Zaten bütünleşik kıyı alanları yönetiminin uygulandığı bir süreçte belirttiğimiz görevler sürecin olağan işleyişinin bir parçası olacaktır. Bu bakımdan başarılı bütünleşik kıyı yönetimi sağlanabilmesi için katılımcı, rol ve sorumlulukların netleştiği ve eşgüdüm içinde çalışan çok düzeyli yönetim mantığına uygun bir yönetim modeli kurgulanması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Coasts, *World Ocean Review*, <http://worldoceanreview.com/en/coasts/living-in-coastal-areas/>, erişim: 02.10.2012.
- Coastal Zone Management (CZM), http://www.cyen.org/innovaeditor/assets/CZM_module.pdf, erişim: 12.11.2012.
- Creel, L. (2003), Ripple Effects: Population And Coastal Regions, *Population Reference Bureau*, http://www.prb.org/pdf/RippleEffects_Eng.pdf, erişim: 05.11.2012.
- Dahl, E., Moksness, E., Statrup J. (2009), *Integrated Coastal Zone Management*, Wiley- Blackwell, United Kingdom.
- Davos, C.A. ve Lajano, R.P. (2001), Analytical Perspectives of Cooperative Coastal Management, *Journal of Environmental Management*, Academic Press, ss.123-130.
- Duru, B., Görer N. (2001), Türkiye'de Kıyı Yönetimi Uygulamaları, Türkiye'nin Kıyı ve Deniz Alanları III. Ulusal Konferansı, *Türkiye Kıyıları 01 Bildiriler Kitabı*, Kıyı Alanları Yönetimi Türkiye Milli Komitesi, Ankara.
- Duru, B., (2003), *Kıyı Politikası, Kıyı Yönetiminde Bütünleşik Yaklaşımlar ve Ulusal Kıyı Politikaları*, Mülkiyeliler Birliği Vakfı Yayınları, Tezler Serisi: 13, Ankara.
- El-Sabh, M., Demers, S. ve Lafontaine, D. (1998), Coastal Management and Sustainable Development: From Stockholm to Rimouski, *Ocean&Coastal Management*, Elsevier, Vol.39, ss.1-24.
- Gourbesville, P., Sustainable Development and Integrated Coastal Management in Highly Sensitive Environments: Concepts and Application,

http://www.gisig.it/eco-imagene/full%20papers/_gourbesville.pdf, erişim: 28.11.2012.

Göymen, K. (2010), *Türkiye’de Yerel Yönetişim ve Yerel Kalkınma*, Boyut Yayın Grubu, İstanbul.

Kanunlar ve Yönetmelikler, <http://www.mevzuat.gov.tr/Kanunlar.aspx>, erişim: 01.10.2012-12.12.2012.

Karaman, Z.T. (2003), *Çevre Yönetimi ve Politikası*, Anadolu Matbaacılık, İzmir.

Karaman, Z. T.(1990), Kıyı Yerleşimlerinde Turizm Faaliyetleri ve Belediyelerin Karşılaştıkları Sorunlar- Çeşme Belediyesi Örneği, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 24, Sayı 4., Ankara, ss.111-129.

Keleş, R. (2010), *Kentleşme Politikası*, İmge Kitabevi, Ankara.

Kentleşme Şurası (2009), *Mekansal Planlama Sistemi ve Kurumsal Yapılanma*, Ankara,

http://www.kentges.gov.tr/dosyalar/sura_raporlari/komisyon_raporlari.pdf , erişim: 04.12.2012.

Munoz, J.M.B. (2010), Coastal Management and Public Policy in Spain, *Ocean&Coastal Management*, Elsevier, vol.53, ss.209-217.

NOAA Coastal Services Center (2007), *Introduction the Stakeholder Participation*, NOAA, Charleston, USA,

http://www.csc.noaa.gov/digitalcoast/_pdf/stakeholder.pdf, erişim: 14.10.2012.

Stead, S. M. (2005), A Comparative Analysis of two Forms of Stakeholder Participation in European Aquaculture Governance: Self-regulation and Integrated Coastal Zone Management, *Participation in Fisheries Governance*, Springer, Netherlands, ss.179-192.

Tenikler, G. (2003), Kıyı Alanlarında Bütünleşik Yönetim, *Yerel Gündem 21 Birlikteliğinde İzmir’de Bütünleşik Kıyı Yönetimi*, Tenikler, G., Kıldış, S. (Ed.), Yerel Gündem 21 Yayını, İzmir, ss.15-30.

Turoğlu, H. (2009), 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Onun Uygulama Problemleri, *Türk Coğrafya Dergisi*, Sayı:53, İstanbul, ss.31-40.